

**Na obede
s pápežom**

**Študenti na svetových súťažiach
v Hongkongu a Soule**

**Doctor honoris causa
Joachim kardinál Meisner**

Mgr. Vladimír Buzna
hovorca Katolíckej univerzity
v Ružomberku

Nový Kuriér

Milí čitatelia,

príhováram sa Vám z úvodníka, ktorý vlastne ani nemá byť štandardným úvodníkom, pretože (neskôr) by ho mali písať ľudia, ktorí nám majú čo povedať. Dnes však toto pravidlo porušíme. Dôvodov na to je viac ako dosť. Iste ste si všimli, že Kuriér, ktorý držíte v rukách, sa od predošlého čísla výrazne zmenil.

V novom šate je nielen vizuálna podoba časopisu, ale – veríme – trochu aj tá obsahová. Už v aktuálnom vydaní máte možnosť nájsť nové a neskôr aj tradičné rubriky, napríklad Osobnosť, Rozhovor, Zo života študentov, Znamenali sme, Naši absolventi, Zahraničie, Úspechy našich študentov, ale aj Servis s množstvom užitočných informácií (najmä) pre študentov. Názvy rubriky chcú kopírovať ich obsahové zameranie, a teda vymýšľali sme ich čo najjednoduchšie. Chceme v nich približovať našim čitateľom to, čo prináša život na univerzite - novinky, úspechy a problémy. Bude z čoho, verte, že ich nie je málo. Do tvorby nášho univerzitného časopisu sa môžete zapojiť aj vy – pedagógovia, študenti a zamestnanci. Zaujímá nás, čo máte nové a o čom by ste chceli informovať aj ostatných.

Návrh redizajnu oficiálneho periodika je práca na dlhšie obdobie, nerobí sa zo dňa na deň, najmä ak si má časopis zachovať svoj vzhľad niekoľko ďalších rokov. Úprimne ma preto teší, že sa ho ujala Eva Okálová, absolventka dizajnu na Designskolen Kolding (Kolding School of Design) v Dánsku. V budúcom čísle prinesieme rozhovor s ňou a vysvetlíme aj, aké zásadné zmeny sa v dizajne Kuriéra udiali.

Ostáva nám iba zaželať si, nech nová grafická podoba časopisu prinesie množstvo ďalších zaujímavých tém a námetov, ktorými môžete prispieť i vy, naši čitatelia. Nech je Kuriér lepší a kvalitnejší!

Prajem Vám príjemné čítanie a dni plné pohody.

KURIÉR
Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku

Vydavateľ
Katolícka univerzita v Ružomberku
Námestie A. Hlinku 60, 034 01 Ružomberok
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktor
Mgr. Vladimír Buzna

Redakčná rada
prof. Tadeusz Zasepa
prof. Peter Olekšák
prof. Jana Moricová
doc. Stanislav Košč
doc. Róbert Lapko
Ing. Anna Jurčová

Jazyková korektúra
Mgr. Katarína Grenčíková

Grafická úprava a DTP
Mgr. Vincent Bocko

Autorka redizajnu
Eva Okálová

Tlač
Vydavateľstvo M. Vaška Prešov

Foto
Martin Buzna (TA KU)
Mgr. Anton Kulan (www.T2.sk)
archív KU

Foto na obálke
123people.de

ISSN 1338-2411 EV 4121/10
Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo na krátenie príspevkov.
Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe na internetovej stránke www.ku.sk.

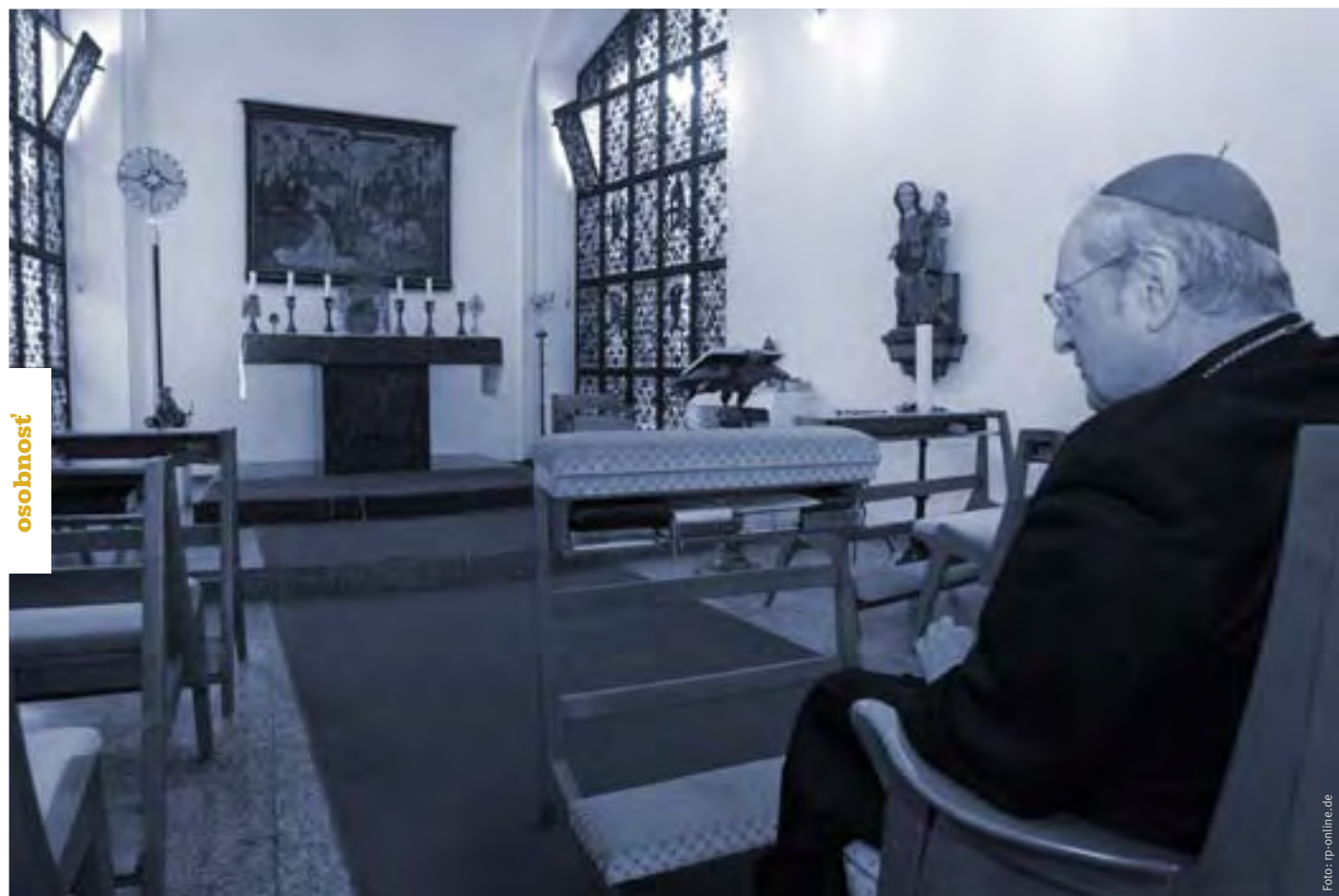
OBSAH

- 4 Čestný doktorát pre kardinála Meisnera
- 10 Centrum formácie človeka
- 11 Univerzita v meste
- 12 Na obede s pápežom
- 13 Sviatok mladých v Madride
- 15 Školáci objavovali tradície
- 16 Biskup Tondra: Chodte a učte
- 19 Budúci novinári v Ružomberku
- 20 Blahoželenie biskupovi Sečkovi
- 20 Nový dekan Teologickej fakulty
- 21 Nová riaditeľka knižnice
- 22 Na kongrese katolíckych univerzít
- 23 Nová kolektívna zmluva
- 23 Naši študenti v Hongkongu a v Soule
- 24 Servisná strana

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

osobnosť

Foto: ip-online.de

ČESTNÝ DOKTORÁT

PRE KARDINÁLA MEISNERA

Dr. Joachim kardinál Meisner patrí k absolútne dominantným osobnostiam súčasného nemeckého episkopátu a je to jedna z najvýraznejších postáv kardinálskeho zboru katolíckej cirkvi. Patrí k najbližším spolupracovníkom a poradcom Svätého Otca Benedikta XVI. V roku 2005 usporiadal vo svojej arcidiecéze Svetové dni mládeže. Vydal mnohé publikácie s teologickou a spirituálnou tematikou a napísal množstvo článkov. Je jasne vyprofilovanou osobnosťou, ktorá zaujíma stanoviská tak voči totalitnému režimu v socialistických krajinách, ako aj voči problémom a ťažkostiam súčasného sveta. Samozrejme, vždy v zhode s katolíckou doktrínou. O udelení čestného titulu doctor honoris causa pre kardinála Joachima Meisnera rozhodla jednohlasne Vedecká rada Katolíckej univerzity v Ružomberku na svojom zasadnutí dňa 14. apríla 2011. Ocenenie za neochvejnú angažovanosť v ohlasovaní evanjelia, za službu budovania všeobecnej Cirkvi, za empatiu a podporu výchovy a vzdelávania i za pomoc ľuďom v núdzi a v rozličných potrebách aj na Slovensku si z rúk rektora KU prof. Tadeusza Zasępu prevezme dňa 28. septembra 2011.

Spes nostra firma

Joachim kardinál Meisner

Laudácia pri udelení doktorátu honoris causa na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Medzi slávnym menami v nemeckom episkopáte a teologickom svete katolíckych univerzít, ako boli: kardináli Augustín Bea, Michael von Faulhaber, Alfred Bengsch, Joseph Ratzinger, či profesori Romano Guardini, Karl Rahner S.J., Erich Zenger, Michael Schmaus a ďalší zaujíma svoje pevné miesto Jeho Eminencia Joachim kardinál Meisner, arcibiskup-metropolita v Kolíne nad Rýnom. Dnes je to jedna z najprestížnejších osobností nemeckého katolíckeho sveta, ktorého postoje a stanoviská k jednotlivým udalostiam a problémom vo svete pozorne sledujú nielen nemecké, ale aj svetové médiá a agentúry.

Aká bola genéza a podstatné vplyvy na utváranie a formáciu osobnosti kardinála Joachima Meisnera?

Formácia laureáta a jeho duchovný profil Pochádza zo Sliezska, z roľníckej rodiny z mestskej časti Breslau/Lissa, ktoré do roku 1945 patrilo Nemecku. Bolo to prostredie s hlboko zakorenenou vierou v Boha a s rozvinutým katolíckym životom. Po vojne toto mesto a okolité územie pripadlo Poľsku (Wrocław-Leśnica), ktoré zas stratilo časť svojho územia v prospech stalinského Sovietskeho zväzu. Rodina Joachima Meisnera s vtedy ešte žijúcimi rodičmi sa musela vysťahovať na západ do východnej časti Nemecka a znášať tak osud vyhnančov. V Nemecku bol po vojne veľký hlad a bieda. Navyše, v rodnom Sliezsku stratila táto rodina aj šťastie rýdzeho katolíckeho prostredia. Celý život kňaza, biskupa a kardinála bol potom poznamenaný snahou o vytváranie tohto zdravého katolíckeho ovzdušia v prostredí pozna-

” Kardinál Meisner má nielen materiálnu pomoc, ale aj srdce pre tých, ktorí sú na ňu odkázaní. ”

prof. Anton Tyrol, PhD.

čenom inými konfesiami alebo liberálnym duchom života aj viery. Zrejme už od mladých čias si zachoval zvyk každodenne sa modliť všetky tri ružence, niekedy aj viac. Jeho osobní kapláni spomínajú taktiež zvyk po obede sa pomodliť jeden desiatok za živých a zomrelých dobrodincov ako aj každodenne aspoň štvrt hodiny adorovať pred Svätosťou Oltárnou, k čomu vyzval aj svojich kňazov. Základnou témou jeho ohlasovania je dôstojnosť človeka, ktorá korení v Božom obraze. Z toho potom vychádzajú jednotlivé pozície v otázkach ochrany života, ako je abortcia, výskum embryonálnych kmeňových buniek a eutanázia. K prioritám jeho pastoračnej služby patrí taktiež ochrana manželstva a rodiny. Kardinál J. Meisner veľmi často hovorí aj o sebasekularizácii v Cirkvi, teda o nekritickom prispôsobovaní sa jej jednotlivých členov rozličným spoločenským tlakom. Súčasný kolínsky arcibiskup nie je človek škrepek, ale ak je potrebné niečo doložiť argumentmi, potom tento argumentačný zápas berie ako súčasť nasledovania Krista.

Erfurt a Berlín

Je pozoruhodné, že Joachim Meisner už ako 41-ročný bol v roku 1975 menovaný za pomocného biskupa v diecéze Erfurt/Meiningen a ako 46-ročného ho pápež Ján Pavol II. menoval za diecézneho biskupa v Berlíne, ktorý vzhľadom na vtedajšie cirkevné a politické podmienky bol považovaný za jedno z najťažších európskych biskupstiev. Joachim Meisner však túto citlivú pozíciu zvládol excelentne a dokonca v rokoch 1982-1989 bol predsedom Berlínskej biskupskej konferencie. Pomocou v tomto poslaní mu bola jeho úzka spáťosť s Petrovým nástupcom v Ríme, veľkým berlínsky arcibiskup si jasne uvedomoval závažnosť hrozieb, ktoré aj na jeho adresu viackrát vyslovil vtedajší štátny tajomník pre cirkvi, že štát by bol rýchlo hotový s tými niekoľkými katolíckymi, čo zostali v NDR, keby v ich pozadí nestál pápež a celá všeobecná Cirkev...

Kolínsky arcibiskup

Keď v roku 1987 zomrel kolínsky arcibiskup kardinál Joseph Höfner, začal sa proces obsadenia arcibiskupského stolca. Tento proces prebiehal veľmi komplikovane, pretože doň vstupovala Dómska kapitula v Kolíne, ďalej príslušná vatikánska kongregácia a krajská vláda Severného Porýnia-Westfálsko ako aj text dohody Pruského konkordátu a, samozrejme, všeobecné kánonické právo. Po bezvýsledných dvoch kolách volieb zasiahol do záležitosti napokon pápež Ján Pavol II., ktorý na základe postúpeného práva dal

Foto: G. internet

pokyn pre tretie kolo voľby a v nej uznal výsledok relatívnej menšiny hlasov pri zdržaní sa väčšiny hlasujúcich. Takto bol za kolínskeho arcibiskupa zvolený kardinál Joachim Meisner a menovanie dostal dňa 20. decembra 1988. Do úradu bol uvedený 12. februára 1989. Bol si pritom vedomý, že prichádza do prostredia liberálnej klímy tzv. „rýnskeho katolicizmu“. Tamojšia verejnosť aj dala osebe vedieť rôznymi invektívami, ktorých pravou príčinou boli jasné a nekompromisné postoje kolínskeho arcibiskupa zastávané vždy v zhode s katolíckou doktrínou. Kardinál J. Meisner v Kolíne teda neštekli uši svojich poslucháčov... Tak sa naplnila veta z Druhého listu Timotejovi 4,3-5: Príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nazhŕňajú si učiteľov podľa svojich chútok, aby im štekli uši... Ty však... znášaj útrapy, konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu. V dnešnom svete sa často stáva, že sa kresťania v svojich jasných stanoviskách, najmä vo veciach katolíckej morálky, dostávajú do konfliktu s verejnou mienkou, ktorá niekedy argumentuje liberálnymi zákonmi. To je dnes – všeobecne povedané – aktuálny priestor pre vydávanie svedectva o Kristovi a kardinál Joachim Meisner je v tomto smere žiarivým príkladom.

Obrátený na Východ

Charakteristickou črtou kolínskej partikulárnej cirkvi je jej otvorenosť voči univerzálnej Cirkvi. Predurčila ju na to okrem iného jedinečná tradícia svätých troch kráľov, ktorí sa prišli pokloniť Božiemu Dieťaťu v Betleheme a ich relikvie sa dostali do kolínskeho veľkého dómu. Toto spočívnutie troch biblických osobností v Kolíne spôsobilo, že si kolínski arcibiskupi viac uvedomovali poslanie pomáhať kresťanom vo svete. Kým kardinál Frings venoval veľa pozornosti tretiemu svetu, kardinál Joachim Meisner sa stal veľkým dobrodincom Cirkvi strednej a východnej Európy. Jeden z jeho osobných sekretárov, Dominik Schwaderlapp, spomína, že toto biskupstvo podporuje ročne okolo tisíc projektov, čo je úctyhodné množstvo a obdivuhodná pomoc, v našich podmienkach azda až nepredstaviteľná. Spolu s týmto konštatovaním však ide aj veľká dôvera, ktorú kardinál Joachim Meisner požíva, pretože sa stal nielen materiál- nym pomocníkom v núdzi, ale aj žiarivým

Joachim Meisner sa zasaduje aj za náležité chápanie človeka, keď učí, že človek je viac ako zoskupenie dôležitých génov či len nositeľ genotypu svojej rasy. "

prof. Anton Tyrol, PhD.

vzorom a poradcom mnohých biskupov a kňazov. Totiž kardinál J. Meisner má nielen materiálnu pomoc, ale aj srdce pre tých, ktorí sú naň odkázaní. Z týchto jeho možností pomáhať – za čím treba vidieť ochotu mnohých nemeckých dobrodinčov a precízny systém, ktorý dokáže aj drobné milodary zhromažďovať – a z dobroty jeho srdca sme mali aj my na Slovensku mnohoraký úžitok. Medzi obdarovanými bola aj naša Katolícka univerzita v Ružomberku tak v minulosti ako aj teraz, keď sa v areáli filozofickej a pedagogickej fakulty stavia univerzitná knižnica. Pán kardinál, resp. kolínske arcibiskupstvo na túto knižnicu venovalo výrazný finančný obnos. Za to patrí kolínskemu arcibiskupstvu naša vrelá vďaka, ktorú teraz tlmočíme Vám, Eminencia, pán kardinál.

Z pastoračnej starostlivosti

Začiatkom 90-tych rokov minulého storočia uviedli civilné authority v Nemecku povinnosť pre ženy, ktoré sa rozhodli ísť na interrupciu, že predtým musia absolvovať konzultáciu pred príslušnou komisiou. Do týchto komisií bola zainteresovaná aj Katolícka cirkev v nádeji, že sa jej podarí odvrátiť od tohto úmyslu matky, ktoré prijímajú s tým súvisiace argumenty. Vznikla tu však ťažká otázka o morálnej prípustnosti zúčastňovať sa na práci takýchto komisií. Na túto otázku nebolo ľahké dať jednoznačnú odpoveď. Totiž príslušná komisia vydávala pre matky potvrdenie o absolvovaní spomínanej konzultácie, na základe čoho sa interrupcie vykonávali civilnoprávne

beztrestne. Zložitosť tejto situácie pre katolíkov si najvýraznejšie uvedomoval práve kardinál Joachim Meisner. Bol to on, ktorý v júli 1999 opísal celú situáciu a prosil pápeža Jána Pavla II. o stanovisko. Na to boli všetci nemeckí kardináli pozvaní do Ríma a problém prediskutovali spolu s pápežom, výsledkom čoho bolo rozhodnutie, že Katolícka cirkev v Nemecku nevystúpi z týchto komisií, ale nebude dávať žiaden dokument, ktorý by oprávňoval pred civilným zákonom beztrestné vykonanie interrupcie. Za to bol kardinál vystavený silnej, až hysterickéj kritike, ale zničiť ju bolo ľahšie ako žiť s nejasnou pozíciou, ktorá by nepomohla ani svedomiu zodpovedných cirkevných predstaviteľov, ani matkám, ani ich deťom.

Rok 2005 nazvali niektorí ľudia v Nemecku, že to bol „katolícky rok“. Išlo jednak o pohreb Jána Pavla II., na ktorý prúdili milióny najmä mladých ľudí z celého sveta, čo bola jedinečná historická udalosť. Ďalej to bola voľba nového pápeža, ktorý je nemeckého pôvodu, ale tiež Svetové dni mládeže, ktoré sa uskutočnili práve v Kolíne nad Rýnom. Kardinál Joachim Meisner tu mal po Svätom Otcovi prvoradé miesto a bol ich hlavným organizátorom. Bola to udalosť svetového významu a pre nemecký katolicizmus zrejme najvýznamnejšie podujatie povojnovej histórie. Katolícka cirkev v Nemecku tým dostala mohutný impulz. A toto podujatie sa uskutočnilo práve v Kolíne nad Rýnom. Aj tento fakt dokazuje prestížnu pozíciu kolínskeho arcibiskupa v kolégiu nemeckého episkopátu. Kolínska arcidiecéza tu ponúkla to najlepšie, čo ju zdobí: tradíciu troch kráľov. Preto ako motto dní mládeže bol zvolený ich výrok: Prišli sme sa mu pokloniť. Pre všetkých to bol nezabudnuteľný zážitok spoločnej radosti, modlitby a viery a jeho vrcholom – je to prekvapujúce – bol nie výkon niekoho, ani počty zúčastnených, ale to bola vigília v Marienfelde, počas ktorej približne jeden milión mladých ľudí dokázal v úplnom tichu adorovať Sviatosť Oltárnu, čím vydali krásne svedectvo svojej viery a hĺbky jej prežívania. Takto nám svoj zážitok s radostou opísal sám kardinál J. Meisner, keď navštívil spišský kňazský seminár v novembri 2010.

Ekumenizmus a medzináboženský dialóg V oblasti ekumenizmu a medzináboženského dialógu prejavil kardinál J. Meisner svoju starostlivosť o čistotu viery, keď sa zasadil o revíziu smerníc pre spoločné modlitby kresťanských, židovských a moslimských žiakov v školách z dôvodu trojične nejasného obrazu Boha v týchto spoločných náboženských zhromaždeniach. Tieto smernice vydané v Nemeckej konferencii biskupov v roku 2003 boli neskôr prepracované. Dôsledky tohto stanoviska sa týkali celého Nemecka. Iným prípadom bolo jasné stanovisko kolínskeho arcibiskupa v otázke stavby veľkej mešity v Kolíne nad Rýnom. Kardinál J. Meisner zverejnil v roku 2006 pochopenie pre tento projekt, ale súčasne vyjadril jasnú požiadavku, aby skúškou správnosti náboženskej slobody moslimov v Nemecku boli rovnaké podmienky aj pre kresťanov v Turecku.

Chápanie človeka a kultúry

Rovnako jasné stanovisko zaujal kardinál J. Meisner k aktuálnym otázkam registrovaných homosexuálnych partnerstiev a práva na adopciu detí pre homosexuálne páry. Odvolával sa pritom na základné práva a na dobro prirodzeného morálneho zákona. V Nemecku a inde je známy aj ako kritik tzv. „Scheckbuchpolitik“, totiž kritik takej rodinnej politiky, ktorá je postavená iba na ekonomických výhodách a žiadal v tomto smere zmenu mentality. Na sviatok Zjavenia Pána, 6. januára 2005, čo je vzhľadom na tamojšie relikvie Troch kráľov významný sviatok, v homílii postavil kolínsky arcibiskup do radu Herodesovu masaku betlehemských detí vedľa Hitlerových a Stalinových masakier, kde prišli o život desiatky miliónov ľudí. K tomuto priradil milióny v súčasnosti nenarodených a zabitých detí... To všetko charakterizoval ako nadutú vzburu proti Bohu. Označil to nielen ako sociálny, ale teologický problém, lebo tu ide o ambíciu človeka postaviť sa na miesto Boha a rozhodovať o človeku z pozície nadradenosti. Takto nazýva kardinál J. Meisner veci pravým menom a pritom statočne a dôsledne obhajuje pravdu a Božie princípy. Joachim Meisner sa zasaduje aj za náležité chápanie človeka, keď učí, že človek je viac ako zoskupenie dôležitých génov (to proti materialistickému chápaniu človeka),

či nositeľ genotypu svojej rasy (to proti nationalsocialistom).

Záver

Jeden z najčítanejších denníkov v Nemecku, Frankfurter Rundschau, priniesol dňa 16. februára 1998 článok, autorom ktorého bol I. Müller-Münch. Názov článku je veľmi výstižný: Harter Gottesmann am Rhein: Kardinal Meisner. Je to veľmi výstižná charakteristika nášho laureáta, ktorá zachytáva jeho život aj svedectvo charakteru, svedomia a viery, naozaj hodné kardinála Svätej Rímskej Cirkvi. Tento Boží muž nás dnes pocítil svojou prítomnosťou a ochotou vstúpiť do kruhu

čestných doktorov Katolíckej univerzity v Ružomberku.

A ešte jedna jeho charakteristika vyjadrujúca ušľachtilosť a vnútornú jednotu so Svätým Otcom Benediktom XVI: na jeho 80. narodeniny mu napísal: Svätý Otče, keby sa bol Ježiš dožil 80-tich rokov, vyzeral by presne ako Ty, lebo Ty žiješ už v 80-ročnom vnútornom spoločenstve s Pánom. My k tomu môžeme spokojne pridať: Pán kardinál, keby sa Pán Ježiš bol naozaj dožil takého veku, celkom iste by mal mnohé vlastnosti, ktoré vidíme na Vás.

prof. Anton Tyrol, PhD.

JOACHIM MEISNER sa narodil sa 25. decembra 1933 v Breslau, v mestskej časti Lissa (dnes je to poľské územie Wrocław – Leśnica). V roku 1945 musela jeho rodina tento kraj opustiť a utiahol sa do durínskeho Körneru. Joachim Meisner sa pôvodne chcel stať bankovým obchodníkom, aj to začal študovať, ale potom sa rozhodol vstúpiť do seminára pre neskoršie povolania v Magdeburgu. Filozofiu a posvätnú teológiu vyštudoval v rokoch 1959-1962 v Erfurte, kde bol 22. decembra 1962 vysvätený za kňaza. Pôsoobil v pastorácii ako kaplán v Heiligenstadte a do roku 1975 bol rektorom erfurtskej charity (Caritasverband). V roku 1969 získal doktorát z teológie na Gregorovej univerzite v Ríme.

Už v roku 1975 (ako 41-ročný) bol vymenovaný za pomocného biskupa pre diecézu Erfurt/Meiningen a o päť rokov neskôr, 17. mája 1980, ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za biskupa v Berlíne. Necelé tri roky na to, 5. januára 1983, dostal kardinálsku hodnosť. Joachim Meisner vtedy ešte nemal celých 50 rokov. 20. decembra 1988 bol menovaný za arcibiskupa v Kolíne nad Rýnom. Úradu sa ujal 12. februára 1989. Jeho biskupským heslom je veta: Spes nostra firma. Ide o syntézu citátu z 2Kor 1,7: A naša nádej, vzhľadom na vás, je pevná, veď vieme, že ako máte účasť na utrpeniach, tak budete mať aj na úteche. Táto téza apoštola Pavla dobre odráža hlavnú charakteristiku duchovného života a program biskupskej služby nositeľa tohto biskupského hesla.

V rámci cirkevných inštitúcií Nemecka je kardinál Joachim Meisner predsedom Liturgickej komisie konferencie biskupov a predsedom Subkomisie pre strednú a východnú Európu pri Konferencii biskupov Nemecka s názvom Renovabis. Taktiež je členom misijnej inštitúcie s názvom Weltkirche pri Konferencii biskupov Nemecka.

Je tiež členom viacerých vatikánskych kongregácií: pre biskupov, pre Boží kult a vysluhovanie sviatostí, pre klérus. Je členom Pápežskej rady pre legislatívne texty, členom Prefektúry pre hospodárske záležitosti Svätej stolice, členom Rady kardinálov pre štúdium organizačných a hospodárskych otázok Apoštolského stolca, členom Najvyššieho výboru Pápežských misijných diel. Ďalej je predsedom komisie biskupov s názvom Ecclesia celebrans. Bol ocenený početnými čestnými doktorátmi, titulmi čestný senátor a čestný občan a je nositeľom Veľkého rádu za zásluhy o Spolkovú republiku Nemecko s hviezdou a stuhou.

Ani v súčasnosti neprestáva byť činný tak vo svojej arcidiecéze, ako aj v rámci univerzálnej cirkvi i vo verejnom živote. Pomáha všade, kde je to potrebné, zaujíma stanoviská k aktuálnym otázkam súvisiacim s katolíckou doktrínou, často vystupuje v médiách a je všeobecne rešpektovanou osobnosťou vo svete.

(AT)

Svedomie ako normovaná norma konania

Do tejto dôležitej témy sa najrýchlejšie dostaneme, keď sa krátko zamyslíme nad jej politickými implikáciami. Narábať s témou „svedomia“ napríklad pred poslancami parlamentu predstavuje osobitnú výbušnosť a súčasne vedie do stredu základného problému. V Nemecku sa medzi žurnalistami a aj medzi politikmi zaužívalo hovoriť vždy o význame rozhodnutia vo svedomí, keď v diskusiách nie je daná nejaká okolnosť, napr. tlak frakcie. V článku 38 nemeckej ústavy je zaznamenané o poslancoch nemeckého spolkového snemu: „Ste zástupcami celého ľudu, nie ste viazaní povereniami ani rozkazmi, ale len svojím svedomím.“ To ale znamená, že vždy potom, čo nastupuje takzvaný tlak frakcie, musia jednotliví poslanci prípadne hovoriť a hlasovať proti svojmu svedomiu, alebo sa predpokladá, že v takých otázkach sa svedomie jednotlivca vždy zhoduje s mienkou strany? Možno rozhodnutie svedomia prípadne ponechať stranou? A čo je to vlastne svedomie jednotlivca? V niektorých výkladoch svedomie platí ako absolútny a nespochybniteľný argument, keď niekto tvrdí: „To je úsudok môjho svedomia“ alebo „S týmto nemôžem v svojom svedomí súhlasiť.“ Napokon, otázka rozhodnutia vo svedomí zohrala v diskusiách o odopretí vojenskej služby pred rokmi veľkú úlohu.

V tejto spoločnej problematike sa môžeme dostať ďalej iba tak, že najskôr si položíme ešte raz otázku, čo sa vlastne pod svedomím myslí. Pre nás kresťanov to vždy znamená pýtať sa, či sa v Božom slove nachádza na tieto otázky odpoveď. Je to azda zvláštne, ale pre to, čo sa zvyčajne zdôrazňuje vo výraze požiadavka svedomia a sloboda svedomia, nachádzame v Svätom písme len veľmi skromné údaje k pojmu „svedomie“. Podobne aj veľké stredoveké úsilie o filozofické a teologické duchovné prenikanie kresťanskej viery neprinieslo systematické objasnenie toho, čo rozumieme pod pojmom „svedomie“. Iste bol tento pojem tak samozrejmý, že ho nebolo potrebné objasňovať proti nejakým mylným náukám.

Už tento samotný výraz nám ukazuje cestu. Grécky výraz „syn-eidesis“ a latinský preklad „con-scientia“ jasne ukazujú, že ide o nejakú formu poznania, o osobitný druh vedomosti. Grécky výraz „syn-eidesis“ znamená vedomosť dobra a zla

” Svedomie má byť kultivované ako je aj sudca viazaný povinnosťou dobre sa vyznať v zákonoch“

Joachim kardinál Meisner

vo vlastnom konaní, kým latinský výraz „con-scientia“ znamená spoluvedomie, zasvätenú vedomosť (Mitwissen), čiže moje osobné poznanie spolu s poznáním noriem, ktoré vyplývajú zo samotného bytia vecí a z Božieho zjavenia (príkázania). Aj nemecká predpona „ge“ tu má zdôrazňujúci, umocňujúci význam. Stane sa to jasnejšie, keď porovnávaním analyzujeme napríklad slová: horchen – gehorchen (počuť – poslúchať), ale najmä slová hören a gehören (počuť – patriť, prináležať). Poznanie má v svedomí taký charakter, že ono núti k zaujatí stanoviska. Tu sa myslí nielen teoretické poznanie, ale poznanie, ktoré pobáda k uznaniu a robí nutnými aj dôsledky v konaní.

Dispozícia svedomia je daná podobne ako aj v prípade rozumu alebo aj pocitu ako možnosť reakcie. Rozum môže rozlišovať medzi „pravdivým“ a „falošným“, pocit zas medzi tým, čo je „pekné“ a „škaréde“ a svedomie zas medzi tým, čo je „dobré“ a „zlé“. Úsudky svedomia sa preto nedajú pripodobniť k váham, ktorých zaťažaná plocha uvádza do pohybu ručičku ukazovateľa. Dajú sa však pripodobniť k lekárenskym váham, ktoré – vybavené dvomi miskami – umožňujú stanoviť váhu jednej veci len tak, že na druhej strane sú položené závažia. Ostatne, v mnohých prípadoch sa znázorňuje personifikovaná spravodlivosť tak, že v jednej ruke drží takéto váhy. Na jednej miske sa nachádza tam prítomné konanie alebo rozhodnutie, o ktorom má svedomie vysloviť svoj úsudok. Na druhej miske sú položené ustanovené normy, zákony, pokyny a etické princípy. Váhy sú vyrovnané len vtedy, keď si misky na-

vzájom zodpovedajú, totiž keď príslušné rozhodnutie súhlasí s danými normami. Pritom norma a svedomie nie sú v protiklade, ale sú to komplementárne veličiny. Svedomie je tu ale „norma normata“, teda normovaná norma. Dnes veľmi rozšírený blud, že svedomie by mohlo byť chápané „kreatívne“, totiž zo seba stanovovať normy, a nevšímať si stanovené normy, už zamietol blahoslavený pápež Ján Pavol II. (Veritatis splendor, čl. 56).

Svedomie teda netvorí zo seba žiadne normy, ale ustanovenú normu mi predkladá ako mňa zaväzujúcu normu. Svedomie teda tvorí na jednej strane protiklad voči sebaurčeniu. Ale na druhej strane nasledovať túto normu neznamená podrobenie sa čomusi cudziemu (originálny text tu pracuje so slovnou hračkou Selbstbestimmung – Fremdbestimmung; pozn. prekl.). Vonkajšie normy majú svoju obdobu vo vnútri človeka. Druhý vatikánsky koncil to vyjadril takto: „V hĺbkinách svedomia človek odkrýva zákon, ktorý si on sám nedáva, ale je povinný ho poslúchať. Jeho hlas ho neprestajne vyzýva, aby miloval a konal dobro a vyhýbal sa zlu“ (Gaudium et Spes, 16). Tieto normy teda konkretizujú, čo je dobré a čo zlé vzhľadom na určité skutky. Zachovávať tieto normy neznamená žiadne podrobenie sa niečomu cudziemu, ale pomoc pri správnom sebaurčení a s tým spojenú cestu pre pravú sebarealizáciu.

Z kresťanskej viery môžeme teda poznať, že zvonka prichádzajúce normy sú zviazané s návodmi, ktoré človeku zasadil do srdca Boh, aby tak človek mohol vykonať úsudok svedomia. Priestor svedomia sa preto nazýva „svätynou človeka“ (Veritatis splendor, 54). A koncil v už citovanom dokumente zdôrazňuje ďalej: „Človek má totiž v srdci Bohom vpísaný zákon a práve v poslušnosti tomuto zákonu sa prejavuje jeho dôstojnosť a podľa neho bude aj súdený“ (Gaudium et Spes, 16). Takto načrtnutý súvis by som chcel pomocou príkladu ešte raz objasniť. V demokratických štátoch rozlišujeme legislatívu a judikatívu. Pritom druhá poukazuje na prvú a odvodzuje od nej všetky nevyhnutné náležitosti. Základom súdnej právomoci, ktorá zaisťuje spravodlivosť, sú zákony

a normy. Bez nich by sa napokon každé súdne rozhodnutie stalo činom svojvôle. Prenesené na svedomie to znamená toto: legislatíva voči judikatíve sa má tak ako sa majú normy voči svedomiu. Bez zaväzujúcich noriem by sa zmysel svedomia obrátil k svojmu opaku; namiesto prameňa dobrého konania by svedomie upadlo na inštanciu svojvôle.

Svedomie teda má byť kultivované ako je aj sudca viazaný povinnosťou dobre sa vyznať v zákonoch. Platí síce, že svedomie ani potom nestráca svoju dôstojnosť, keď sa z neprekonateľnej neznalosti mylí. Treba tu však zvážiť, čo hovorí v tejto súvislosti Druhý vatikánsky koncil: „To však nemožno povedať vtedy, keď sa človek málo stará o hľadanie pravdy a dobra a keď hriechne návyky svedomie postupne takmer zaslepia“ (Gaudium et Spes, 16). Kto sa o svoje svedomie nestará, ten preukazuje hrubú nedbanlivosť a vystavuje dôstojnosť svojho svedomia veľkému riziku. Starostlivé hľadanie pravdy je teda povinnosťou svedomia! Odkiaľ teda pochádzajú pravdy, ktoré nás zaväzujú? Pre oblasť svedomia je prostredníctvom kresťanskej viery jednoznačne stanovená normujúca autorita Božieho slova. V liste svätého Pavla Rimanom (14,23) je to negatívne vyjadrené: „Všetko, čo nie je z viery, je hriech“. Veľký cirkevný spisovateľ tretieho storočia Origenes to vysvetlil pomocou výrazu „zákon“: „Ak niekto dobre pozná zákon, berie ho do úvahy, ak skúma jeho obsah a ak premýšľa o tom, čo zákon zakazuje, potom spozná, že hriech spočíva v tom, že sa necháva bez povšimnutia to, čo je potrebné konať a že sa nevyhýba tomu, čo je zakázané.“

V súvislosti s tým je potrebné odmietnuť jeden veľmi rozšírený omyl, ktorý už odmietol aj slávny, medzičasom za blahoslaveného vyhlásený konvertita kardinál Newman v 19. storočí: „Svedomie má práva, pretože má povinnosti; iba v našich časoch jestvuje vo veľkej väčšine ľudu skutočné právo svedomia a skutočná sloboda svedomia v tom... vôbec sa nezaujímať o zákonodarcu a sudcu a byť nezávislý od nariadení jeho povinnosti... Svedomie je prísny napomínateľ; iba v našom storočí ho vymenila jeho napodobenina, o ktorej predchádzajúcich 18 storočí nikdy nepočulo a ktorú by tie storočia nikdy falošne nechceli považovať za svedomie, keby o tom boli počuli. To je právo na sebaurčenie.“ (Otvorený list vojvodovi z Norfolku, nemecký preklad 1875, s. 75). Práve v tejto súvislosti veľmi jasne vysvetľuje Newman: „Katolík podriadi svoju mienku Božiemu slovu, ktoré objasňuje Božia Cirkev (ibid. s. 168). Kresťanské poslanstvo – a v ňom je zajedno spolu s predmoderným ľudstvom

– znie: V bytí človeka sa nachádza povinnosť. Veci nemajú len nejaké „príručné“, náhodilé bytie, ale vlastné „tu“-bytie. Z tohto tu-bytia vystupuje poslanstvo, výzva. Človek je vybavený rozumom, aby toto poslanstvo zachytil a svoje konanie podľa toho aj zariadil. Človek objavuje morálku nie z nejakých účelových výpočtov, ale ju nachádza v podstate vecí. Ludský rozum spočíva na schopnosti zachytiť toto poslanstvo vecí a podľa neho riadiť svoje konanie.

Zákon Izraela – ako norma viery – napríklad spojil kozmos s dejinami a bol tak výrazom pravdy človeka a všeobecne ako pravdy sveta. S tým sa viazalo presvedčenie o objektívnych hodnotách, ktoré sa vyjadrujú v bytí sveta, totiž viera, že

- jestvujú postoje zodpovedajúce poslanstvu stvorenia, a preto sú dobré,
- ďalej že podobne jestvujú iné postoje, ktoré tomuto bytiu odporujú, a preto sú falošné,
- že vôľa Stvoriteľa nás z týchto vecí oslovuje
- a že v súlade našej a jeho vôle sa naše vlastné bytie stáva pravdivým a dobrým.

Pre toto je nám dané svedomie.

Svedomie je teda „norma normata“, to zn. norma, ktorá je normovaná skutočnosťou a príkazmi Boha. Nejestvuje žiadne svedomie bez tejto predchádzajúcej normy. Božia pravda v skutočnosti stvorenia a v príkazaniach sa pre ľudský spoločný život aktualizuje prostredníctvom svedomia. Preto je ani nie tak Euro, ale formácia svedomia pre Europeanov v tejto dejinnej hodine absolútnou prioritou.

K osobitostiam kresťanstva patrí fakt, že presvedčenie človeka nemá zostávať v uzavretom priestore subjektívneho vnútra, a teda vlastného svedomia, ale že kresťania sú zásadne viazaní misijnárskym poslaním. „Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu“ (Rim 10,10), hovorí Pavol v Liste Rimanom. Dimenzia Božieho vtelenia spôsobila, že všetko vnútorné sa musí stelesniť do vonkajšieho a že všetko vonkajšie musí byť pokryté vnútorne. Osobitne to platí pre spôsoby správania, ktoré vychádzajú zo svedomia. Naznačené je to v reči na vrchu: „Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 5,16). V tomto tkvie osobitný záväzok pre každého kresťana, pre politika, pre poslanca. Iste, môže byť, že kresťan, predovšetkým katolícky kresťan so svojim presvedčením svedomia v procese hlasovania nedôjde k takému cieľu, aby sa jeho

známe princípy stali väčšinovými. On však má v každom prípade povinnosť zreteľne vyjadriť, čo mu jeho svedomie určuje.

Záverom nech je len ešte raz poukázané na to, že my s výhodami Božieho slova, ktoré sú pre našu formáciu svedomia rozhodujúce, môžeme vo verejnej diskusii Európy o rozlične stratených hodnotách priniesť svoj príspevok, ktorý ináč nikto iný nemôže poskytnúť. Totiž iba my, veriaci v Krista, máme živý prístup k tomu, ktorý o sebe povedal: „Ja som cesta, pravda a život“ (Jn 14,6). Napokon, naše svedomie môže len vtedy dobre fungovať, keď žijeme v osobnom vzťahu s Kristom. „Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania“ (Jn 14,15). Terajšia situácia v Európe sa ukázala ako alarmujúca v spore okolo európskeho filozofa a politika menom Buttiglione. Výsledok tohto sporu sám Buttiglione komentoval slovami: „Prehrali sme boj v západne kresťanskom zápase.“ a „Bojím sa o slobodu názorov v Európe.“ (Magazín Cicero). Jeho poznámky, že praktikovanie homosexuality je hriech, ako to Biblia výslovne formuluje a že jedna z najdôležitejších úloh ženy znamená materstvo, postačili na to, aby mentalita svojvôle vyvolala proces smerujúci k odoprieti ju jeho politickej spôsobilosti.

Kresťanstvo rešpektuje svetonázorovú neutralitu štátu. To však v žiadnom prípade nemôže znamenať, že od politikov sa bude žiadať, aby svoje kresťanské postoje zatajovali. Hoci celý svet vie, že Buttiglione ako filozof a politik sa už desaťročia zasadzoval za európsky zjednocovací proces, teraz mu je zo žiadneho iného dôvodu, ale iba z dôvodu jeho postojov založených a spočívajúcich na učení Katolíckej cirkvi, spôsobilosť pre dôležitý úrad v rámci Európskej únie odopretá. Táto udalosť je preto tak dôležitá a otrasná, pretože predstavuje – podobne ako seizmograf – duchovnú situáciu Európy.

V tejto situácii je namieste nie rezignácia, ale – kvôli svetu – pripravenosť vydať svedectvo. Sme hlboko presvedčení, že riešením problémov našej prítomnosti je Ježiš Kristus so svojim evanjeliom. Z poznania jeho poslanstva a v sile jeho milosti sme uschopnení každodenne prinášať svoj príspevok pre dobro ľudí v našich krajinách, v Európe a vo svete.

+ Joachim kardinál Meisner
Arcibiskup Kolína nad Rýnom
Príhovor pri prevzatí čestného doktorátu
na KU dňa 28. septembra 2011.

CENTRUM FORMÁCIE ČLOVEKA

Žijeme v neľahkom svete protestov a konfliktov, vo svete kríz a nezodpovednosti, ale aj vo svete nádeje, na ktorý poukázal Benedikt XVI. v Madride pred takmer tromi miliónmi mladých z celého sveta.

Každá univerzita a najmä katolícka univerzita by sa mala vyjadrovať na tému spomenutých ohrození v oblasti politiky, ekonomie, organizovaného zločinu a mala by naozaj čo povedať. Zastavme sa teda pri našej základnej úlohe, ktorá sa týka našej zodpovednosti za kultúru. V tejto oblasti máme právo hovoriť nahlas a odvážne, pretože od toho závisí kvalita budúcnosti slovenského národa, ostatných národov i celého ľudstva. Kresťanstvo je založené na základnej pravde, že Boh je definitívny cieľ ľudskej aktivity a teda aj ľudskej kultúry. Z tohto faktu sa rodí vedomie zodpovednosti za plnenie tejto tak vznešenej úlohy danej človeku. Kresťan – tvorca kultúry – to je zodpovedný človek. Zodpovednosť je postoj človeka, ktorý si je vedomý svojho poslania, uskutočňuje ho slobodne a tvorivo a zároveň prijíma všetky morálne konzekvencie, ktoré sa s tým spájajú. Človek ako rozumná bytosť dostal od Boha úlohu pretvárať svet svojou prácou, ale aj výzvou, aby silou svojho ducha dával tejto pretváraní skutočnosti znamenie ľudskej kultúry. Položme si však otázku: V ktorých rovinách kultúrnej aktivity sa musí prejavovať zodpovednosť kresťana?

Základným predpokladom zodpovednosti kresťana je vedomie nutnosti žiť a tvoriť. Inak človek nezrealizuje svoje poslanie, nebude žiť na zemi ako človek. Len človek vytvára kultúru a je za ňu zodpovedný, len on ju chápe, dedí, hodnotí, zveľaduje, a tak dokazuje, že týmto svojím pôsobením prekračuje animalistický rozmer svojej existencie. Vedomie zodpovednosti za rozvoj sveta kultúry vyplýva z vedomia vzájomnej rozdielnosti dvoch podmetov: náhodnej osoby človeka ako pozvaného a absolútnej osoby Boha ako pozývajúceho. Kresťan má povinnosť podporovať a rozvíjať intelektuálny život seba aj iných, prehlbovať ľudského ducha prostredníctvom získavania múdrosti a hĺbky kontemplácie. Iba takáto formácia vytvára kultúru, pričom jej plodom sú diela a činy, ktoré sú základom každej kultúry. Centrom takejto formácie je práve univerzita,

” Základným predpokladom zodpovednosti kresťana je vedomie nutnosti žiť a tvoriť.“

prof. Tadeusz Zasępa, rektor KU

najmä katolícka univerzita. Tu sa študenti a vysokoškolskí učители učia tvoriť, učia sa slúžiť a teda vytvárať kultúru. Ani egoizmus, ani konzumný postoj nevytvárajú kultúru. Kultúru vytvára sociálna láska – caritas, prameň morálnej zodpovednosti za jej realizáciu.

Potvrdením takéhoto prístupu je osoba jeho eminencie Joachima kardinála Meisnera. Od svojej mladosti bol konfrontovaný s neľahkým životom v systémoch plných nenávisti – vo fašizme a v komunizme – a vychádzal víťazne, chrániac seba a zverený mu ľud, a to bez ohľadu na umelo zavedené rozdelenie a hranice. Jeho srdce i myseľ vždy boli a sú pri Petrovi, a preto sa dávajú Cirkvi v rôznych úradoch, dávajú sa Strednej a východnej Európe, ktorú chápe a miluje, ľuďom, ktorí sú neistí, hľadajúci, ako aj mládeži – nádeji a budúcnosti Cirkvi. Táto jeho znamenitá kresťanská praxis sa odzrkadľuje aj vo vynikajúcej teórii – vedeckej reflexii, ktorú predstavujú cenné monografie a mnohé články otca kardinála. Katolícka univerzita v Ružomberku, jediná katolícka na Slovensku, ale zároveň patriaca do celosvetovej rodiny katolíckych univerzít združených vo federácii katolíckych univerzít, túži preto dnes doktorátom honoris causa vyjadriť svoju úctu, podporu a stotožnenie sa s myšlienkami a životnými postojmi otca kardinála. Zároveň sa mu chce poďakovať za jeho

veľké celoživotné dielo a najmä za osobnú podporu pri budovaní novej univerzitnej knižnice, ktorá bude slúžiť nielen Slovensku a nielen katolíkom. Výstavba knižnice sa začala 1. júna 2011.

Na Katolíckej univerzite v Ružomberku aktuálne študuje približne 8 500 poslucháčov v dennej a externej forme v bakalárskych, magisterských a doktorandských študijných programoch. Od tohto akademického roka sme získali akreditáciu pre uskutočňovanie magisterského štúdia psychológie na Filozofickej fakulte. Pedagogická fakulta bude vzdelávať v troch nových bakalárskych študijných programoch: pedagogika, liečebná pedagogika a učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry v kombinácii. Na Fakulte zdravotníctva pribudli v bakalárskom štúdiu programy fyzioterapia a verejné zdravotníctvo. Okrem nich fakulta prijíma prvých poslucháčov aj na doktorandské štúdium ošetrovateľstva. Nový doktorandský študijný program náuka o rodine je aj na Teologickej fakulte, ktorú bude nasledujúce štvorročné obdobie v úrade dekana viesť prof. Cyril Hišem.

Teší nás, že zvyšovanie kvality KU si všimajú aj nezávislí hodnotitelia. KU vysoko hodnotí Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA). Naposledy konštatovala, že KU v roku 2010 prekonala viac ako štvornásobne celoslovenský priemer rastu indikátorov kvality slovenských univerzít. Dosiahla hodnotenie 41,5 bodu, čo je zlepšenie o 5,3 bodu oproti minulému roku. Porovnateľné kontinuálne zvyšovanie indikátorov kvality v medziročnom porovnaní nedosiahla žiadna z hodnotených slovenských vysokých škôl. Na záver by som chcel vyjadriť svoju vrúcnu túžbu a nádej, že raz príde na našu univerzitu pápež Benedikt XVI.

Nech sa aj v tomto akademickom roku naša univerzita rozvíja, nech všetkých jej študentov, pedagógov i zamestnancov sprevádza Božie požehnanie. Vivat, crescat, floreat! Nový akademický rok 2011/2012 považujeme za otvorený - qout felix, faustum, fortunatumque sit.

Príhovor rektora KU prof. Tadeusza Zasępy pri inaugurácii akademického roka 2011/12 dňa 28. septembra 2011.

UNIVERZITA V MESTE

Budúcnosť Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) spojila jej zamestnancov, pedagógov, študentov a priateľov na spoločenskom podujatí Univerzita v meste, ktoré sa pri príležitosti otvorenia výstavby novej Univerzitnej knižnice KU uskutočnilo vo štvrtok 16. júna 2011 pred rektorátom KU a v Parku Jána Pavla II..

zaznamenali sme

Pozvaní hostia pri prehliadke 3D modelu univerzitného kampusu.

Hostia sa mohli vo foyer rektorátu zoznámiť s priestorovým modelom budúceho univerzitného kampusu, prezentáciu doplnili postery a flash videoanimácia. „Univerzita musí mať svoje srdce,“ povedal vo svojom príhovore rektor KU prof. Tadeusz Zasępa, pričom zdôraznil, že práve knižnica má byť srdcom a centrom akademického života. Pripomenul, že práve podujatie Univerzita v meste je jednou z príležitostí ako hovoriť o budúcnosti a rozvoji univerzity.

Podujatia sa zúčastnil aj primátor mesta Ružomberok Ján Pavlík v sprievode svojich zástupcov Stanislava Bellu a Miroslava Zuberca. Ako uviedol vo svojom príhovore, mesto Ružomberok sa teší z rozvoja univerzity v ňom a plne ho podporuje. Zablahoželal zároveň k začiatku výstavby novej Univerzitnej knižnice KU, ktorá je prvým krokom k budúcej komplexnej univerzitnému areálu na Hrabovskej ceste.

Predseda Správnej rady KU, spišský pomocný biskup Mons. Andrej Imrich

vidí v knižnici centrum múdrosti, kde sa archívujú a zhromažďujú cenné knižné zväzky, ktoré budú slúžiť nielen nám, ale aj budúcim generáciám. „Je dobré, keď sa pri uvažovaní o budúcnosti univerzity hovorí o knižnici,“ pripomenul. Budova knižnice je podľa spoluautora architektonického návrhu Stanislava Šutvaja pilotnou stavbou budúceho väčšieho komplexu. „Tento areál má ambíciu stať sa univerzitným kampusom, samozrejme, nie úplne v americkom zmysle na rozľahlých plochách. Bolo pre nás výzvou dosiahnuť zahusťovaním daného limitovaného priestoru stanovené parametre,“ vysvetlil Stanislav Šutvaj, ktorý na architektonickom návrhu pracoval spolu s Jánom Potomom a Matúšom Bišťanom.

„Atraktívny projekt sa určite stane jednou z dominant mesta Ružomberok. Dúfam, že jeho realizáciou prispějeme k lepšej kvalite vzdelanosti. Pre stavebníka je vždy zaujímavé, keď sa musí popasovať s netradičnými riešeniami. Tento objekt je tak projektovaný. Napríklad, bude mať v našich podmienkach

dost' jedinečnú fasádu,“ dodal Vladimír Duchoň, technický riaditeľ stavebnej spoločnosti Swietelsky-Slovakia, ktorá výstavbu knižnice realizuje.

Pod'akovanie

Katolícka univerzita ďakuje za zbierku, ktorú organizovala 30. januára 2011 Konferencia biskupov Slovenska v kostoloch vo všetkých farnostiach Slovenska počas slávnosti Nedele KU. „Ďakujeme všetkým našim dobrodincom, každému diecéznemu biskupovi, kňazom i veriacim, ktorí akýmkoľvek spôsobom podporujú univerzitu. Cítíme, že aj vďaka ich podpore môžeme rásť,“ uviedol rektor KU prof. Tadeusz Zasępa. Výnos zo zbierky 305 000 eur univerzita využije na výstavbu novej univerzitnej knižnice.

(TA KU)

NOVÁ UNIVERZITNÁ KNIŽNICA

Posvätenie základného kameňa:
11. máj 2011
Začiatok výstavby: 1. jún 2011
Ukončenie výstavby:
október - november 2012
Celková investícia: 8 384 492,90 €

Knižnica v skratke:

- 7. poschodí,
- vyše 310 000 kusov kníh,
- oddelenie vzácnych výtlačkov,
- jedinečný systém požičiavania a vracania kníh,
- obsiahly archív s vyše 470 000 zväzkami kníh,
- študijné, klubové, spoločenské konferenčné priestory,
- kaviareň na relaxáciu a oddych.

Autori projektu:
Ing. Ján Potoma
Ing. arch. Stanislav Šutvaj
spolupráca: Mgr. art. Matúš Bišťan

Viac informácií: www.kniznica.ku.sk

PÁPEŽ NÁM ZAHRAL NA CUKROVOM KLAVÍRI

Žilinčanka Eva Jánošíková, absolventka žurnalistiky na Katolíckej univerzite, mala možnosť ako jedna z vybraných jedenástich mladých z celého sveta obedovať s pápežom Benediktom XVI. K spoločnému stolu si sadli počas Svetových dní mládeže (WYD), ktoré sa konali v auguste 2011 v Madride.

? Od tvojho obedu s pápežom ubehlo niekoľko dní.

Aké dojmy v tebe zanechal?

Benedikt XVI. ma úprimne zaskočil svojou dobrosrdečnosťou a záujmom o každého jedného mladého človeka, ktorý sa obeda s ním zúčastnil. Je to pre všetkých nezabudnuteľný zážitok.

? Ako sa ti podarilo dostať medzi mladých, ktorí obedovali s pápežom?

O obede s pápežom sa hovorilo v kuloároch už dlhší čas. V minulosti predstavovali potenciálnych kandidátov na obed samotné biskupské konferencie. Tento rok sa organizácia svetových dní rozhodla, že vyžrebuje dvanástich šťastlivcov, ktorí budú reprezentovať päť kontinentov, aj spomedzi svojich medzinárodných dobrovoľníkov. Počas jedného informačného stretnutia, na ktorom sa zišli všetci pracujúci na prípravách stretnutia so Svätým Otcom, sa na záver z dvanástich čaší (polovica modrých, v ktorých sa nachádzali mená chlapcov a polovica červených s menami dievčat) vylosovali tí, ktorí budú mať šancu stráviť vzácny čas v blízkosti Svätého Otca. Každý kontinent mali zastupovať jedno dievča a jeden chlapec. Španielsko ako hostujúca krajina obdržalo dve miesta. Zrebovanie bolo prekvapením pre všetkých. Medzi prvými odzeli krajiny ako USA, Ekvádor, Vietnam, Taiwan či Demokratická republika Kongo.

naši absolventi

Obed s pápežom Benediktom XVI.

” Vo Svätom Otcovi som videla otca, ktorý počúva a zaujíma sa o každého mladého osobitným spôsobom.“

Eva Jánošíková

Skupina Európaniek je jednou z najväčších, a preto mi ani vo sne nenapadlo, že by mohlo odznieť moje meno. Už vopred som sa tešila a pripravovala sa, že zagratulujem jednej z mojich priateľiek z Poľska, Talianska, Francúzska a pod. Vtom však odznelo moje meno a k tomu neuveriteľný aplauz. Nemohla som tomu uveriť!

? Ako prebiehal spoločný obed? Mala si možnosť rozprávať sa s pápežom?

Na začiatku sme Svätému Otcovi predstavili náš spoločný dar - tortu v tvare klavíra. Veľmi sa mu páčila, dokonca na kameru zapožoval a na cukrovom klavíri zanôtil zopár akordov. Potom sa s každým jedným zval. Usadili sme sa k stolu a začali modlitbou pred jedlom v latinčine. Každý z nás mal čas predstaviť sa a Svätému Otcovi povedať zopár slov. Po dobrom obede sme sa s ním osobne rozlúčili. Každému venoval ruženec a medailu a na záver nás všetkých pozhnal.

? Mladí po obede počas WYD v Kolíne nad Rýnom v roku 2005 definovali Benedikta XVI. ako uvoľneného, nekomplikovaného a milého starého otca, ktorý je schopný vcítiť sa do druhého. Ako si ho vníma ty?

Ja som vo Svätom Otcovi videla otca, ktorý počúva a zaujíma sa o každého mladého osobitným spôsobom. Veľmi ma prekvapila jeho schopnosť aktívneho počúvania a záujmu.

? Aké bolo menu? Je známe, že pápež miluje zákusky.

Menu bolo piatkové. Predjedlo bola typická vigília španielska polievka s rybou, hrachom a vajcom. Druhým chodom bola ryba. Najlepší však bol zákusok. Každý mal pred sebou obedňajšie menu. Keďže Svätý Otec nemal pri sebe okuliare, pontúkla som sa mu, že mu menu prečítam. Potom som sa ho spýtala, či mu španielska kuchyňa chutí, na čo mi odpovedal, že áno. Vzápätí však dodal, že najradšej má taliansku, čo nás rozosmialo.

? Aké je tvoje hodnotenie skončených svetových dní v Madride?

Počas celých svetových dní bolo cítiť ulice plné mladých ľudí, ktorí nákazlivo šíria pocit radosti a úsmevu. V metre znela hudba a spev, ulice boli spestrené mnohými vlajkami všetkých farieb. Počet účastníkov záverečnej vigílie a svätej omše na letisku Cuatro Vientos mnohonásobne presiahol účasť predpokladanú organizátormi.

Imrich Gazda

Rozhovor vyšiel na www.postoy.sk 23. augusta 2011.

Publikované s dovoľením autora a redakcie.

Eva Jánošíková (27)

Absolventka štúdia žurnalistiky na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku. V štúdiách pokračovala na Pápežskej Univerzite sv. Kríža v Ríme, kde v júni 2010 získala licenciát z Inštitucionálnej sociálnej komunikácie. Od roku 2009 do roku 2010 bola zodpovedná za komunikáciu v Medzinárodnom mládežníckom centre Centro San Lorenzo v Ríme, ktoré pred 28 rokmi založil Ján Pavol II. Pracovala ako Community Manager na Komunikačnom oddelení Svetových dní mládeže 2011 v Madride.

BLOG O SVETOVÝCH DŇOCH MLÁDEŽE
sdm11.wordpress.com

zo života študentov

Študenti Katolíckej univerzity pred Dómom v Miláne.

Svetové dni mládeže 2011 v Madride

V diecéze Segorbe-Castellon (11.-15. august 2011)

Svetové dni mládeže v Madride (SDM), ktoré sa uskutočnili v auguste 2011 pod horúcim španielskym slnkom, sa stali vynikajúcou skúsenosťou a skvelou lekciovou do života nielen pre státisíce mladých ľudí z celého sveta, ale aj pre asi stovku študentov, absolventov a kaplánov z Katolíckej univerzity v Ružomberku. Štyri desiatky Ružomberčanov spolu s mladými spíšskej diecézy pred príchodom do Madridu trávilo niekoľko dní pri Stredozemnom mori v diecéze Segorbe-Castellon, v meste Vila-Real. Toto mesto, pre fanúšikov známe aj kvalitným futbalom, sa so svojou farnosťou sv. Sofie stalo na niekoľko dní domovom mladých Slovákov. Ochotní hostitelia z každej vekovej kategórie pripravili pre hostí spod Tatier bohatý kultúrny a duchovný program, ktorý ďalej prevýšil únavu a skromné ubytovanie v telocvični, pripomínajúce vojenské podmienky. Spomedzi mno-

hých aktivít možno spomenúť návštevu miestneho futbalového stánku či charitatívnych diel mesta Vila-Real, slávenie sv. omše v miestnej bazilike sv. Pascala a prehliadku mesta, kde sa história snúbi s modernitou. Medzi najsilnejšie zážitky patrí slávenie medzinárodnej svätej omše v starobylej gotickej katedrále deväťtisícového mestečka Segorbe v sobotu 13. augusta 2011 či nočná vigília a následne slávnostná svätá omša na sviatok Nanebovzatia Panny Márie, na brehu Stredozemného mora, po ktorej potešilo slané morské osvieženie.

V Madride (16.-20. august 2011)

Potom už nasledovala nočná cesta do samotného dejiska SDM, kde od utorok do nedele aj študenti z univerzity pod Čebraťom zažili neopakovateľné chvíle plné modlitby, spevu, stretnutí, radosti, mladosti, ale aj únavy či tlačence v metre. Všetko to začalo úvodnou sv.

omšou s formulárom o blahoslavenom Jánovi Pavlovi II. v utorok večer 16. augusta 2011 na námestí Plaza de Cibeles v centre Madridu. Sv. omšu s prítomnými stovkami biskupov, tisíckami kňazov a státisícami mladých z celého sveta, kde bolo možné stretnúť aj 3500 Slovákov, mnohých študentov a čo je potešiteľné, aj desiatky absolventov KU v Ružomberku, celebraval arcibiskup Madridu, kardinál Antonio Maria Rouco Varela. Nasledujúce dni vyplnené katechézami a slávením sv. omší, mnohými duchovnými a kultúrnymi podujatiami, stretnutiami, kde na každom kroku „frčala“ angličtina, kde nejestvovali bariéry, kde sa nikto za svoj pôvod a vieru nehanbil, kde úžasná pluralita a rôznofarebnosť slávil jednotu, stali sa už na zemi predzvesťou neba. Pre mladých to bola skvelá lekcija, že svet nie je čiernobiely, ale farebný, že svet sa nedelí na dobrých a zlých, ale v každom z nás je kúsok z oboch a je na nás, aby v konečnom zúčtovaní raz pred Božou tvárou dobro vysoko prevážilo zlo. A koniec koncov, potvrdil to aj sám Svätý Otec Benedikt XVI., ktorý vo štvrtok večer prišiel medzi jasajúcich mladých na Plaza de Cibeles. Potvrdzovala to aj krížová cesta, ktorá sa o 24 hodín neskôr slávila na rovnakom mieste. A to ešte mladí netušili, aká lekcija ich čaká na záver SDM.

Lekcia na Cuatro Vientos (20.-21. august 2011)

Žiadna prednáška či lekcija sa nevyrovná tej, ktorú zažili mladí pútnici s prítomným Svätým Ocom Benediktom XVI. a so svojimi pastiermi v podobe biskupov a kňazov počas slávania vigílie v sobotu večer na letisku Cuatro Vientos. Silná búrka sprevádzaná dažďom a vetrom na jej samotnom začiatku akoby chcela už nie státisíce, ale milióny mladých celého sveta vystrašiť a ukázať silu zla, ktoré sa dnes s takou ľahkosťou prezentuje v masmédiách. Ale mladí obstáli. Príkladom sa im stal samotný Svätý Otec, ktorý napriek búrke pri mladých zotrval. Veď ten, kto je zakorenený a upevnený v Kristovi, nemusí sa báť ani silnej búrky, ktorá to v tú noc prehrala. Jej moc sa definitívne zlomila vo chvíli, keď mladí pútnici z celého sveta v pokore padli na kolena pred Kristom, prítomným v Eucharistii na Cuatro Vientos. V tú chvíľu bol Madrid a svet šokovaný

” V skutočnosti univerzita bola a stále je povolaná byť domovom, kde sa vždy hľadá pravda, ktorá je človekovi vlastná. Univerzita stelesňuje ideál, ktorý nesmie byť skreslený ani z ideologických dôvodov, ktoré by boli uzavreté racionálnemu dialógu, ani pre servilnosť utilitaristickej logiky trhu, ktorá vidí človeka len ako obyčajného spotrebiteľa. “

Z príhovoru Benedikta XVI. univerzitným pedagógom na Svetových dňoch mládeže 2011

nezvyčajným tichom, ktorým prehovorili mladí pútnici tretieho tisícročia. To ticho prezradilo, po čom mladý človek, neraz hlučný, v skutočnosti túži. Bola to lekcija pre nás všetkých, že v živote môžeme obstáť, ak budeme v ňom, v Kristovi, zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere (Kol 2, 7).

O dva roky do Ria

SDM v Madride sú už minulosťou, avšak v skutočnosti neskončili. Sú stále v nás, v jeho účastníkoch, ktorí ich silu, silu Ducha Svätého, hlavného aktéra týchto nezabudnuteľných dní, budú dennodenne sprítomňovať na každom kroku, na univerzite či v zamestnaní, doma či na ulici, v kine či v kostole. SDM pokračujú ďalej, ba v skutočnosti ešte len začínajú, začína sa príprava na tie ďalšie, ktoré v závere sv. omše v nedeľu 21. augusta 2011 ohlásil Svätý Otec. A tak hurá, o dva roky pocestujeme do Brazílie, do Rio de Janeiro.

o. Jozef Žvanda,
správca Univerzitného pastoračného centra
Jána Vojaššáka

Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojaššáka

sa nachádza v univerzitnom kempuse na Hrabovskej ceste a je spoločenstvom kňazov, spolupracovníkov, študentov, pedagógov a zamestnancov Katolíckej univerzity, ktorí majú záujem z univerzitného spoločenstva vytvárať jednu rodinu. Prostredníctvom duchovných, kultúrnych, spoločenských a športových podujatí sa snaží prispievať k naplneniu poslania KU, a to formácie mysle a srdca. V UPaC môže nájsť každý svoje naplnenie. Kontakty: nepretržitý telefonický kontakt na kňaza: +421 918 337 449, e-mail: upac.rk@gmail.com.sk, www.upac.sk.

zo života študentov

Absolvent Detskej univerzity pri slávnostnej promócií.

ŠKOLÁCI CESTOVALI ZA TRADÍCIAMI

Cesta za našimi tradíciami bola hlavnou témou tohoročnej Detskej univerzity (DU), ktorá sa od 4. do 8. júla 2011 konala na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU). Zúčastnilo sa jej 70 školákov z celého Slovenska vo veku od 8 do 14 rokov. Organizátori pre nich pripravili bohatý program simulujúci skutočný život na univerzite. Jeho súčasťou sú prednášky, cvičenia, za absolvovanie ktorých zbierajú školáci kredity do indexov, informovala o tom koordinátorka DU KU Janka Majherová.

V 17 tematických okruhoch so zaujímavými názvami, napríklad Tradičný Liptov, Jánošíkove tajomstvá, Prvá pomoc, viem čo robiť?, Poskladajme si noviny, Pútnici z východu, Geografia cez počítače, Cesta okolo sveta za 80 minút sa účastníci detskej univerzity dozvedeli množstvo užitočných informácií z geografie, fyziky, sociológie, biológie, žurnalistiky, infor-

matiky, náboženskej a výtvarnej výchovy. Okrem povinností v posluchárňach absolvovali malí vysokoškoláci aj voľnočasové aktivity v okolí Ružomberka. Vybrali sa na výlet do svetoznámej horskej osady Vlkolínek, kde sa zoznámili s ľudovými remeselníkmi, ktorí im predvedli svoje zručnosti. „Tento rok pribudli viaceré novinky, ktoré obohatili náš program. Deti napríklad v spolupráci s doktorandmi z katedry žurnalistiky tvorili vlastné noviny či televízne správy,“ podotkla Janka Majherová. Všetky informácie podľa nej sprostredkovali vysokoškolskí pedagógovia hrovou formou atraktívnou pre deti.

Bohatý program zavŕšila v piatok 8. júla 2011 detská konferencia. Účastníci univerzity na nej prezentovali svoje vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli. Potom nasledovala slávnostná promócia, kde si za zvuku fanfár a stredovekej študentskej hymny Gaudeamus igitur prevzali z rúk

rektora KU prof. Tadeusza Zasepu absolventské diplomy.

DU KU zaznamenáva každý rok rastúci záujem detí. Dôkazom sú aj niekoľkí účastníci, ktorí absolvovali aj jej predošlé tri ročníky. Doteraz ju ukončilo približne 170 absolventov. Od roku 2008 DU organizuje Pedagogická fakulta KU, v aktuálnom ročníku na jej priebehu spolupracuje aj Filozofická fakulta a Fakulta zdravotníctva KU. Program zabezpečilo osem vysokoškolských pedagógov a 30 dobrovoľných pomocníkov, súčasných poslucháčov učiteľstva a doktorandov. Partnermi podujatia boli Mesto Ružomberok, spoločnosť Lamitec a Vydavateľstvo Michala Vaška z Prešova.

(TA KU)

VIAC INFORMÁCIÍ O DETSKEJ UNIVERZITE

<http://du.ku.sk>

rozhovor

Foto: Anton Kuljan (F2, s.k.)

CHOĎTE A UČTE

Okrem toho, že predsedal Konferencii biskupov ČSFR, stál i v čele samostatnej slovenskej biskupskej konferencie. Ako pastier diecézy, ktorá zahŕňa časť severného a východného Slovenska, pôsobil dvadsaťdva rokov. Na začiatku augusta 2011 Mons. Františka Tondru v biskupskom úrade vystriedal jeho mladší nástupca.

? Dovršili ste 75 rokov života. Aký je to pocit?

Keď som bol mladý, pozeral som na 75 rokov ako na veľmi vzdialený, azda nedosiahnuteľný bod môjho života. Keď sa pozerám dozadu, ubehlo to veľmi rýchlo. Myslím, že tieto pocity majú všetci ľudia. Keďže sa snažím vnímať veci aj vo svetle viery a nádeje vo večný život, nepozerám na svoje uplynulé roky len podľa ich vonkajšieho javu, úspechov alebo sklamaní. Hodnotím predovšetkým to, ako som splnil svoje poslanie v duchovnej službe ľuďom, ku ktorým som bol ako kňaz poslaný. Mojim životným cieľom už od čias ministrovania bolo kňazstvo. Ďakujem Bohu i mojej veľkej Orodovnici, Panne Márii, že sa mi to podarilo. Okrem mojich rodičov si spomí-

nam na nášho pána farára z detských čias, pri ktorom sa rodilo aj moje povolanie, ako mi raz povedal: „Neviem si predstaviť, že by som bol v živote niečo iné robil, ako byť kňazom“. Ja mám asi také isté pocity. Hoci viem, že by som dokázal robiť aj niečo iné. To by ma však neuspokojovalo.

? Vo veku 75 rokov, teda v kánonickom veku, musí každý biskup podať rezignáciu. Ako sa k Vašej rezignácii postavil Svätý Otec Benedikt XVI.?

Asi som mu nenarobil veľké starosti, lebo vo svojej rezignácii, ktorú som poslal ešte koncom r.2010 som výslovne prosil, aby mi nepredlžoval službu, aby teda prijal moju rezignáciu. Mám totiž isté zdravotné ťažkosti, ktoré som uviedol a on to rešpek-

toval. Takže proces výberu môjho nástupcu zo strany Vatikánu je už rozbehnutý.

? Mysleli ste si niekedy, že budete biskupom?

Kňazom som chcel byť, ako som to už povedal. Na biskupstvo som nikdy nepomýšľal. Ako kňaz som už vedel, aká je to zodpovedná úloha v Božom ľude, preto som po tom netúžil. Keď ma však k tomu vybrali, prijal som to ako Božiu vôľu, bolo to dva mesiace pred pádom komunizmu.

? Aké výzvy stáli pred Vami, keď ste sa ujali pozície spišského biskupa? Podarilo sa tým výzvam čeliť a naplniť ich? Situácia Cirkvi a pastorácie bola za totality celkom iná, ako v čase slobody. Okrem toho Spišské biskupstvo štyridsať rokov nemalo biskupa. Od roku 1950, kedy bol biskup Ján Vojtaššák zatvorený a odsúdený na dvadsaťštyri rokov väzenia a po jeho smrti v roku 1965 spravovali diecézu iba kapitulní vikári. Keď som teda nastúpil, chýbala kontinuita. Najdôležitejšou zložkou biskupskej služby sú kňazi. Bez nich je biskup ako generál bez vojska. Priemerný vek kňazov na Slovensku na konci komunizmu bol 62 rokov. Dnes v našej diecéze je 38 rokov. To znamená, prvá výzva pre mňa bola otvoriť teologické štúdium a obnoviť činnosť kňazského seminára v Spišskej Kapitule. To sa mi podarilo už v septembri 1990. Otvorili sa možnosti katechizácie v školách aj mimo škôl. Potrebovali sme laických katechetov. Tak sme otvorili najprv katechetický kurz a neskôr aj teologické štúdium pre laikov. Dnes máme dostatok laických katechetov. Tretia vec hodna zmienky, je vytvorenie charitného zariadenia pre starých a chorých kňazov. A ešte štvrtá, ktorú nemožno nespomenúť, je založenie cirkevných škôl od materskej škôlky až po Katolícku univerzitu v Ružomberku. To sú len tie najdôležitejšie veci, ktoré bolo treba zariadiť a aj sa to podarilo.

? Biskupstva ste sa ujali ešte počas komunizmu. Od Vašej biskupskej vysviacky sa spoločnosť výrazne zmenila. K lepšiemu alebo horšiemu?

Pád komunizmu sa spoločenská situácia úplne zmenila. A Cirkev musí vždy odpovedať na znaky časov. Niekedy je veľmi ťažko vystihnúť, čo práve ľudia potrebujú a ako

” Religiozitu nemožno merať iba návštevnosťou kostola...”

Mons. František Tondra,
emeritný spišský biskup

ich správne osloviť. Ocitli sme sa v slobode, ktorá tiež nemala kontinuitu. Bolo sa treba jej učiť. Za komunizmu sme po západnej slobode iba škúlili spoza železnej opony, a samozrejme, že sme ju obdivovali. Nepoznali sme jej úskalí. A tak ako Benedikt XVI. hovorí o ideológoch komunizmu, že vykreslili komunistickú spoločnosť bez ohľadu na dedičný hriech, teda ľudskú slabosť a zlobu, tak aj my sme verili, že na západe je všetko ideálne a spoliehali sme sa na to, že demokracia sa tu nastolí sama a bude len a len dobrá. Čoskoro sme z toho vytriezveli. Cirkev obviňovali z „čiernej totality“ a stala sa pre mnohých strašiacom. To pre tých, ktorým v politike a v ekonomike prekážali morálne zásady. Tak je tomu dodnes. Ten ekonomický a politický marasmus je len výsledkom morálneho marazmu. Toto si nechce verejná mienka priznať. A bez toho sa nepohneme dopredu. Európska únia prežíva krízu. Nikto však nevolá po morálke zodpovednosti, iba po morálke strachu a trestu.

Cirkev na tomto poli má čo robiť. Treba však povedať, že žijeme v pluralistickej spoločnosti, ktorá nie je celá zlá. Myslím, že jedine Cirkev ukazuje tú správnu východiskovú cestu, cestu morálnej obrody a zodpovednosti. Máme slobodu tlače, máme aj silnejšie mediálne prostriedky, Rádio Lumen a TV LUX, máme cirkevné školy, preto verím, že to svetlo správneho života nezhasne.

? Kedy ste sa ako človek, ako kňaz, ako biskup cítili najšťastnejšie a najspokojnejšie?

To sa nedá vysloviť jednou vetou. Mám radosť z každého úspechu. Predovšetkým rád učím ľudí: rád kážem, rád učím študentov

morálnu teológiu, rád píšem rôzne články a rád prednášam na rôznych konferenciách. Samozrejme, že príprava je časovo náročná. To je však základné poslanie kňaza a biskupa. „Idte a učte...“. Mám rád mládež, s ktorou sa po vysluhovaní sviatosti birmovania osobitne a bezprostredne stretávam.

? Boli ste predsedom Konferencie biskupov Slovenska. Čo bolo potrebné vykonať na tomto poli?

Predsedal som dvakrát: od vzniku samostatného Slovenska v r.1993 až do r.1994, kedy som sa pre dlhšiu chorobu predsedníctva zriekol a potom v roku 2000 až do roku 2009, kedy som už nekandidoval, lebo sa mi blížil dôchodkový vek. Bolo to pre mňa náročné, pretože som musel často cestovať do Bratislavy, kde je Sekretariát KBS a kde sú aj centrálné štátne úrady, s ktorými som musel často riešiť rôzne veci týkajúce sa života Cirkvi na Slovensku. Okrem toho som častejšie cestoval do Ríma a k mnohým zahraničným konferenciám biskupov. Predsedovia biskupských konferencií Európy majú raz v roku spoločné stretnutie na rôznych miestach Európy.

? Spišská diecéza, na čele ktorej ste boli viac ako dvadsať rokov, patrí medzi tradičné bašty katolíckej viery na Slovensku, aspoň takú ju poznáme. Je to ešte pravda? Alebo, bola to vôbec niekedy pravda?

Toto vnímanie našej diecézy ma teší, ale nemôžem s tým celkom súhlasiť. Aj Spišská diecéza je pluralistická. Pluralizmus však nie je rovnováha. Niekde prevažuje náboženské zmýšľanie, niekde opak. Ani v samotnej diecéze to nie je všade rovnako. Je ťažko posúdiť, kde je to lepšie, kde horšie. Religiozitu nemožno merať iba návštevnosťou kostola, hoci je to dôležitý kritérium, ale celkovým spôsobom života povedomého kresťana. Tlak liberalizmu sa prejavuje aj tu. Za najdôležitejší činiteľ v náboženskom živote považujem kňazov v jednotlivých farnostiach. Od nich veľa závisí, a nesú veľkú zodpovednosť. Tu musím povedať, že podstatná časť kňazov v diecéze je na úrovni, pastorálnej i morálnej. Máme aj problémy, ale bez nich je sotva nejaká diecéza na svete.

Takže na otázku by som odpovedal, že nie sme najhorší, ale mohli by sme byť aj lepší.

? Čo môžu Slovensku dať také regióny ako Liptov, Orava a Spiš? Majú nejaký potenciál – aj po duchovnej stránke? Súčasná kultúra stiera rozdiely medzi regiónmi. Už nie sú také výrazné ako boli v minulosti. Vzájomná komunikácia a médiá prinášajú aj v tejto oblasti globalizáciu. Predsa však sa dedičstvo minulosti ešte prejavuje. Orava bola kedysi odrezaná od sveta viac ako Liptov a Spiš. Preto sa tam lepšie zachovala prítulnosť k náboženstvu a k Cirkvi. Liptov a Spiš boli vďaka železnici otvorenejšie svetu. Prítulnosť k Cirkvi si vyžaduje viac reflexie, zato je to pevnejšie a hlbšie. Na Liptove je silná účasť evanjelikov. V minulosti boli medzi katolíkmi a evanjelikmi napätia, dnes sa tam najviac z diecézy pestuje ekumenizmus. Vo všeobecnosti možno povedať, že duchovná perspektíva všetkých troch regiónov je nádejná.

? Niektorí vravia, že sila viery – sila náboženstva – sa „meria“ podľa nových povolaní, kňazských i rehoľných. Ako je to na Spiši?

To meradlo je len relatívne, nemá absolútnu platnosť. Sme svedkami, že z religióznejších lokalít je niekedy menej povolaní než z ľahostajnejších. Veľmi veľa záleží od rodiny. Ale máme povolania aj z ľahostajných rodín. Duch Boží veje tam, kde nájde odzvu. A to vie predvídať iba on sám. Vo všeobecnosti ženské rehole majú veľmi málo povolaní, až na minimum. Mužské rehole ich majú o niečo viac: najviac saleziáni, pretože sa venujú mužskej mládeži. Diecézne semináre lepšie stoja na východe ako na západe Slovenska. Po páde komunizmu bol veľký záujem o kňazstvo, nebolo to vždy z pravých motívov. Cirkvi začala vystupovať na štadiónoch, žala veľké ovácie, a to sa mladým zapáčilo. Mnohí odišli ešte zo seminára, a pomerne veľký počet aj po kňazskej vysviacke. Dnes už je to ustálené. Do seminára prichádza približne rovnaký počet každým rokom a odchod zo seminára aj z kňazstva je pomerne malý. Keby to tak bolo aj naďalej, mali by sme dostatok kňazov.

? Vaším nástupcom na biskupskom stolci je Mons. Štefan Sečka. Prekvápi-

” Základom úspešnej pastorácie a vôbec činnosti Cirkvi sú dobrí kňazi.“

Mons. František Tondra, emeritný spišský biskup

la Vás táto voľba?

Ja som navrhoval troch, ako to požaduje Kódex cirkevného práva. Kongregácia pre biskupov oslovila ešte ďalších kňazov, ktorí navrhovali aj iných. Najviac hlasov však mali moji kandidáti. Každý mal pravdepodobnosť 1:3. Pravda, to nemožno brať matematicky. Preto Mons. Sečka bol pre mňa istým prekvapením, ale nie nejakým krkolomným.

? Ako sa Vám doteraz spolupracovalo s Mons. Sečkom? Pri akých príležitostiach ste sa mali možnosť spoznať? V akých čnostiach pán biskup Sečka vyniká? Kam sa uberie diecéza pod jeho vedením?

Otca biskupa Sečku poznám už od jeho kaplánskych čias, pretože bol kaplánom v mojej susednej farnosti na Orave. Poznal som ho ako usilovného, nadaného a dôsledného. Preto som ho po znovuotvorení kňazského seminára v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule v roku 1990 ustanovil za vicerektora tohto seminára. Mal na starosti ekonomiku a výchovu seminaristov. Robil to veľmi dobre. Keď sa ukázala potreba ešte jedného pomocného biskupa, navrhol som jeho. A tak sa stal v r.2002 spišským pomocným biskupom popri Mons. Andrejovi Imrichovi. Menoval som ho aj za generálneho vikára a zveril som mu personálne otázky kňazov v diecéze, predovšetkým ich ďalšiu formáciu, ako to predpisujú cirkevné dokumenty. Iste sa jeho dôslednosť prejaví aj v jeho novej funkcii. Dúfam, že sa bude aj naďalej venovať kňazom, lebo aj on je toho názoru, ktorý som vyslovil, že základom úspešnej pastorácie a vôbec činnosti Cirkvi sú dobrí kňazi.

? Je ešte Spišská Kapitula vhodným geografickým sídlom Spišskej diecézy, alebo budú nejaké zmeny?

Zmeny už boli prednedávnom. Spišskej diecézy a Košickej arcidiecézy sa zmeny nedotkli, lebo územie oboch je ucelené. Museli by sa násilne rozdeliť prirodzené regióny, a to nie je dobre. Je pravda, že sídlo našej diecézy je položené excentricky, ale vhodnejšie sídlo, ako je Spišská Kapitula so všetkým jej zariadením a históriou, si neviem predstaviť. Pri dnešných komunikačných prostriedkoch ten excentrizmus nie je až takou veľkou prekážkou.

? Ako odborník ste sa zaujímali predovšetkým o morálnu teológiu. Ako sa vyvinula za posledné obdobie, najmä po druhom vatikánskom koncile?

Túto otázku považujem za veľmi aktuálnu a dôležitú pre všetkých čitateľov. Keď počujeme slovo morálka, hneď máme na mysli dve veci: na jednej strane Boží zákon a na druhej strane je človek ako adresát Božieho zákona. Boží zákon je nemenný. Menlivý je človek a jeho spôsob života. Keď je reč o človeku, dôležitú rolu hrá antropológia a psychológia, ktorá skúma pramotívy ľudského konania. Je to veľmi dôležité. Moderný spôsob života prináša so sebou nové problémy. Ja ich zaraďujem do troch oblastí: oblasť bioetická, ktorá sa týka ľudského života; oblasť infoetická, ktorá sa týka dôstojnosti ľudskej osobnosti versus médiá; a oblasť socioetická, ktorá sa týka sociálnej spravodlivosti v industriálnej spoločnosti. Tu má morálna teológia ešte veľa čo skúmať a vychovávať Boží ľud.

? Ako plánujete prežiť dôchodok? Čomu sa chcete venovať?

Hovorí sa, že dôchodcovia majú menej času ako predtým, keď boli zamestnaní. Je v tom čosi pravdy, lebo chcú ešte veľa stihnúť a vedieť, že času už nemajú veľa. Ja konkrétne by som chcel ešte prepracovať moju príručku morálnej teológie a aj nejaké pamäti. Všetko závisí od Pána života a smrti.

Matúš Demko

Rozhovor vyšiel v Katolíckom týdeníku

(Česká republika) v čísle 36/2011.

Publikované s dovolením autora a redakcie.

Katolícki žurnalisti sa školili v Ružomberku

Viac ako 60 ľudí z celého Slovenska prišlo počas víkendu 26.-28. augusta 2011 na Filozofickú fakultu Katolíckej univerzity v Ružomberku "privoňať" k novinárskej profesii. Počas 14. ročníka žurnalistického seminára, ktorý organizovalo združenie Network, účastníkov školili hlavne ľudia z mediálnej brandže. Medzi lektormi však nechýbal ani spisovateľ Daniel Hevier. „Tohtoročný seminár hodnotím ako jeden z najlepších a zdá sa mi, že aj reakcie účastníkov sú kladné a že ich potlačila aj účasť významných hostí,“ zhodnotil hlavný organizátor podujatia a predseda Networku Matúš Demko.

Prihlásení sa mohli zaradiť do jednej z piatich sekcií. Známý spisovateľ mal na starosti dielňu kreatívneho písania. Pokroky vo fotografii urobili účastníci vďaka fotografom časopisu .týždeň Andrejovi Bánovi, a tiež fotografom Andrejovi Lojanovi a Martinovi Buznovi. S prácou pred mikrofónom a kamerou prihlásených zoznámila dlhoročná moderátorka STV Andrea Bugošová a zásady spravodajskej práce priblížili redaktorka TASR Mária Škvarlová a Lukáš Melicher zo SITA.

„Moja metóda je multižánrová, multifunkčná, takže sme písali nielen perom, ale aj nohami, rukami, sluchom, očami, dokonca celým telom, lebo sme aj tanco-

Práca vo workshope.

vali,“ opísal Hevier pre TASR obsah svojho workshopu.

Okrem práce v tvorivých dielňach si účastníci seminára mohli vychutnať aj sprievodný program. V piatok (26.8.) večer vystúpil Hevier počas multižánrového večera, keď publiku hral, spieval, rapoval a s pomocou dobrovoľníkov i maľoval. Ďalší večer zas amatérskych novinárov do

zo života študentov

sveta PR zasvätil mediálny poradca Jozef Bednár.

Letný žurnalistický seminár zorganizovalo združenie katolíckych novinárov Network tento rok už po štrnásťkrát. Za posledných osem rokov je jeho dejiskom Katolícka univerzita v Ružomberku. Doteraz sa ho zúčastnilo viac ako 400 ľudí.

(TASR)

Ďakujeme biskupovi Tondrovi

Za otcovskú starostlivosť, obetavosť a úsilie pri spravovaní a múdrom vedení diecézy, Biskupskej konferencie ČSFR a neskôr Konferencie biskupov Slovenska ďakuje v liste zo 4. augusta 2011 Mons. Františkovi Tondrovi rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasepa. „Vo Vašom biskupskom erbe máte heslo: „Poslušnosť – dielo Ducha Svätého“, ktoré plne vyjadruje Vaše odhodlanie slúžiť s poslušnosťou a pokorou veriacim, diecéze, celej spoločnosti,“ konštatuje rektor. Zvlášť vyzdvihuje osobnú zásluhu biskupa Tondru o vznik a rozvoj KU. „S vďakou si spomínam aj na našu spoločnú cestu

do Ríma počas ďakovnej púte KU v máji 2010, aby sme na miestach, ktoré pre nás majú obrovský význam, ďakovali za všetky dobré, ktoré nám Pán dožičil,“ pripomína v liste rektor. Uzatvára ho želaním, aby Darca všetkých darov dožičil Mons. Tondrovi hojnosť Božích milostí v jeho ďalšej práci pre dobro Cirkvi. Zaslúhy biskupa Tondru o vznik a rozvoj KU ocenil rektor veľkou zlatou medailou dňa 25. novembra 2009 pri príležitosti ukončenia jeho dlhoročného pôsobenia vo funkcii predsedu Konferencie biskupov Slovenska.

(TA KU)

Blahoželanie biskupovi Sečkovi

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Tadeusz Zasepa vo štvrtok 4. augusta 2011 blahoželal k vymenovaniu do úradu spišského diecézneho biskupa Mons. Štefanovi Sečkovi, ktorý doteraz vykonával funkciu pomocného biskupa. „Vyprosujem u Trojjediného hojnosť darov Ducha Svätého, aby viedol Vaše múdre rozhodnutia, aby Vám dožičil vnútornú silu aktivizovať veriacich k väčšej spolupráci so Svätým Otcom – najvyšším pastierom

a kňazmi v dobe nie ľahkej pre Cirkev. Prajeme Vám, aby ste naďalej boli Pastor Bonus v zmysle hesla: „Crux Christi perficiat nos“ (Križ Kristus nech nás zdokonalí) pre lokálnu Cirkev ako neoddeliteľnú súčasť univerzálnej Cirkvi,“ píše v liste novému diecéznemu biskupovi rektor KU.

(TA KU)

Spolupráca s Lotyšskom

zahranície

Prof. Tyrol a doc. Lapko so študentami.

Už druhý akademický rok pokračuje výučba biblických disciplín v Inštitúte náboženských štúdií – v pobočke Pápežskej lateránskej univerzity (Riga Higher Institute of Religious Sciences - RHIRS) a v kňazskom seminári v Rige, ktorú zabezpečuje Katedra biblických vied Teologickej fakulty Katolíckej univerzity. Návšteva pedagógov z TF KU prof. Antona Tyrola a doc. Róberta Lapka sa uskutočňuje na pozvanie arcibiskupa Rigy J. E. Zbignevska Stankeviča, niekdajšieho riaditeľa RHIRS a spirituálneho riaditeľa tamojšieho kňazského seminára.

(TA KU)

Rektor menoval nového dekana

Cyril Hišem

nový dekan Teologickej fakulty KU

Novým dekanom Teologickej fakulty (TF) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) bude v nasledujúcom štvorročnom funkčnom období prof. Cyril Hišem. Menovací dekrét si z rúk rektora KU prof. Tadeusza Zasepu prevzal počas pravidelného rokovania širšieho vedenia, ktoré sa uskutočnilo v utorok 6. septembra 2011. Do úradu dekana slávnostne nastúpi 1. októbra 2011. Ako kandidáta na nového dekana ho zvolil akademický senát fakulty 13. mája 2011.

Podľa platného štatútu fakulty ho vo funkcii potvrdili veľký kancelár KU, košický arcibiskup Mons. Bernard Bober a Kongregácia pre katolícku výchovu vo Vatikáne. Profesor Hišem (1970) pôsobil ostatné obdobie ako prodekan TF KU pre vedu a vysokoškolský pedagóg. V máji 2008 ho prezident SR vymenoval za profesora v odbore katolícka

teológia, okrem nej sa zaujíma o cirkevné dejiny a históriu. Je predsedom združenia Slovenská spoločnosť pre katolícku teológiu, ako profesor pôsobí na Katedre histórie a biblických vied TF KU.

Členovia širšieho vedenia sa na ostatnom rokovaní venovali aktuálnemu stavu vedeckej činnosti na KU - vyhodnoteniu listov vedeckého záujmu pedagógov, správam o riešených a podaných projektoch a o plánovaných a uskutočnených konferenciách na univerzite. Širšie vedenie sa zaoberalo aj aktuálnym stavom v zahraničných vzťahoch a mobilitách KU, informáciou o postupe výstavby novej Univerzitnej knižnice KU a tiež prípravou Nedele KU, ktorá v roku 2012 pripadá na 29. januára.

(TA KU)

Nová riaditeľka knižnice

zaznamenali sme

Nová riaditeľka (prvá vľavo) s rektorom KU a zamestnancami knižnice.

Foto: TA KU/Martin Buzna

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasepa uviedol v piatok 2. septembra 2011 do funkcie novú riaditeľku Univerzitnej knižnice (UK) KU RNDr. Soňu Hlinkovú, PhD. V prítomnosti zamestnancov knižnice jej zaželal veľa pracovných úspechov. „Žiadna dobrá univerzita nemôže existovať bez kvalitnej knižnice. Želám Vám, aby ste ju zvedadili a aby sa Vám dobre spolupracovalo so zamestnancami, pedagógmi, s nami všetkými,“ povedal rektor.

Novú riaditeľku knižnice vymenoval na základe odporúčania výberovej komisie.

„Doktorka Hlinková preukázala dostatočné profesionálne schopnosti na vedenie knižnice,“ podotkol rektor. Dodal, že nová riaditeľka nadobúdala svoje manažérske zručnosti a jazykovú znalosť niekoľko rokov v zahraničí. Do konkurzu na riaditeľa UK KU sa prihlásili traja uchádzači, neskôr v predĺženom termíne na prihlásenie podali prihlášku ďalší traja. Doterajšia riaditeľka knižnice Mgr. Iveta Zmeková odišla z funkcie na vlastnú žiadosť. Rektor KU jej pri príležitosti ukončenia práce vo funkcii riaditeľky odovzdal Veľkú medailu KU za kvalitné riadenie knižnice v rokoch 2008 až

Univerzitná knižnica KU sa nachádza na Hrabovskej ceste 1 a na pracoviskách v Košiciach a v Spišskom Podhradí. Knižnica disponuje šiestimi miestami. Používateľom je prístupných 140 počítačov s pripojením na internet a wi-fi. Knižničný fond tvorí vyše 120 000 knižničných jednotiek, ročný prírastok je približne 14 000 jednotiek. Vypožičanie je možné vykonať aj samostatne na troch samoobslužných pultoch, vracanie kníh zabezpečujú tiež samoobslužné úschovne, tzv. biblioboxy. Otváracie hodiny sú počas prednáškového a skúškového obdobia v pondelok až piatok od 7.30 do 18.00 h, v sobotu od 8.00 do 12.00 h. Viac informácií na <http://uk.ku.sk>, kontakty: tel.: +421 44 43 25 211, e-mail: kniznica@ku.sk. Od 1. júna 2011 začala univerzita budovať novú Univerzitnú knižnicu KU, kde nájde miesto vyše 700 000 knižničných jednotiek, jej súčasťou bude aj galéria, spoločenské priestory a kaviareň. Viac informácií o projekte: www.kniznica.ku.sk.

2011, za jej zjednotenie a konsolidáciu, za vytvorenie predpokladov pre digitalizáciu knižničného fondu a za sústavnú starostlivosť o zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

(TA KU)

Kondolencia k úmrtiu biskupa Rudolfa Baláža

Život banskobystrického diecézneho biskupa Mons. Rudolfa Baláža bol naplnený vierou a principiálnymi postojmi, ktorých sa nevzdal ani v časoch, kedy mu štátna moc vedome a cielenie spôsobovala problémy. Zasluguje si za to našu hlbokú úctu a obdiv. V kondolenčnom liste zo dňa 28. júla 2011 generálnemu vikárovi banskobystrickej diecézy Mons. Mariánovi Bublincovi to konštatuje rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasepa. „Svojím konaním mnohých posilňoval a dodával im nádej, čo je obdivuhodné a vzácné,“ píše v liste rektor.

Pripomína, že biskup Baláž bol osobitne spojený aj s KU, ktorá za svoj vznik vďačí

„Svojím konaním mnohých posilňoval a dodával im nádej...“

prof. Tadeusz Zasepa, rektor KU

Národnej rade SR a zvlášť Konferencii biskupov Slovenska, ktorej Mons. Rudolf Baláž v rokoch 1994 až 2000 predsedal. „Aj vďaka jeho osobnej angažovanosti

boli pripravené podmienky pre vznik jedinej katolíckej univerzity na Slovensku. Úprimne ďakujeme Bohu za jeho službu Cirkvi a spoločnosti v časoch, ktoré boli na Slovensku poznačené mnohými premenami. Nech mu Zmŕtvychvstalý daruje svoj večný pokoj!“

KU ocenila biskupa Rudolfa Baláža v septembri 2003 Medailou za zásluhy o vznik KU a v máji 2005 Malou medailou KU.

(TA KU)

Svetový kongres katolíckych univerzít

Ako možno postrehnúť zo slov pápeža Benedikta XVI. počas celého jeho doterajšieho pontifikátu, jeho záujem o univerzity, najmä o katolícku univerzitu, ich identitu a poslanie v záujme prehĺbenia či znovuoživenia kresťanskej kultúry, je celkom zrejmy. Aj z tohto dôvodu vyšiel sám Svätý Otec s iniciatívou zorganizovať svetový kongres katolíckych univerzít v nadväznosti na tohtoročné slávenie Svetových dní mládeže. Realizáciu myšlienky uskutočnila Svetová federácia katolíckych univerzít v spolupráci s Pápežskou radou pre laikov a v blízkosti miesta konania Svetových dní mládeže (Madrid) sa podujala zorganizovať kongres Avilská katolícka univerzita. Výborne zorganizovaného kongresu sa zúčastnilo asi 500 delegátov katolíckych univerzít z 35 krajín, s prevahou mimo európskych univerzít. Témou kongresu bola Identita a poslanie katolíckych univerzít.

Katolícku univerzitu v Ružomberku zastupovali prorektor pre vedu, výskum a zahraničné vzťahy doc. Stanislav Košč a doc. Ján Gunčaga z Katedry matematiky Pedagogickej fakulty KU. Univerzitu reprezentovali spoločným príspevkom viacerých kolegov z Pedagogickej fakulty v jednej zo sekcií, a tiež panelom o KU v konferenčných priestoroch. Práve tu strávili väčšinu času počas prestávok kongresu, pri nadväzovaní kontaktov a v rozhovoroch s kolegami z iných univerzít. Možno konštatovať, že sa opäť po-

tvrdila skúsenosť, že čím mladšia (katolícka) univerzita, tým väčší dynamizmus a väčšia ochota k spolupráci pri hľadaní nových ciest rozvoja. To platí tak o hostiteľskej Katolíckej univerzite v Avile (založená v roku 1996), ako o ďalších mladých európskych, ale najmä o latinskoamerických univerzitách, známych svojím intenzívnym zaangažovaním v hľadaní prínosu katolíckej univerzity do miestneho spoločenského prostredia.

V pléne zaznelo veľa podnetných myšlienok, ktorými je užitočné zaoberať sa aj na KU, po zadaní si svojich hodnôt, poslania či vízie. Osobitne sa diskutovalo na tému evanjelizačného poslania katolíckych univerzít, ktoré univerzita uskutočňuje sebe vlastným spôsobom. Toto poslanie treba naplňať ad intra – vo vedomí, že nik nie je „evanjelizovaný“ raz navždy, ale život podľa Evanjelia je každodenné podujatie. Katolícka univerzita musí teda preukázať schopnosť priniesť Krista a jeho posolstvo urobiť prítlačivým pre študentov. To sa nedosiahne zapojením pár teologických predmetov do vyučovacieho procesu, ale len tým, že všetky univerzitné pracoviská sa stanú miestom, kde možno stretnúť živého Krista. Jedným z kritických prejavov kresťanských intelektuálov dnes je to, že ich kresťanstvo nie je v ich profesionálnom živote cítiť. Avšak nenaučili sme ich to my, ktorí sme ich formovali – keď sme oddelili ich profesionálnu formáciu, ktorej

sme sa venovali na katedrách, od ich kresťanskej formácie, ktorú sme prenechali len na univerzitných kaplánov? Okrem toho musí katolícka univerzita evanjelizovať aj ad extra – kriticky a zároveň očistujúco (gratia perficit naturam) pristupovať k súčasným kultúrnym hnutiam, trendom, myšlienkam. V opačnom prípade totiž zostane len na okraji týchto pohybov a nebude mať žiaden vplyv na neustále prebiehajúce kultúrne zmeny, ale stane sa bezvýznamnou inštitúciou zmietanou zápasom medzi nimi. Predstavitelia KU sa usilovali rozprávať so zástupcami viacerých prítomných univerzít o možnostiach spolupráce. Nadviazané kontakty je možno prehľbovať ďalej či už cestou rokovaní o podpísaní zmlúv v rámci Erasmus (univerzity z EÚ) alebo i cestou spoločných výskumných projektov a publikácií. Príslušné materiály sú k dispozícii na oddelení pre vedu na rektoráte KU a budú o nich informované dekanáty fakúlt. Záverečné posolstvo kongresu je k dispozícii na internetovej stránke: www.wccu.es.

Nasledujúci kongres sa uskutoční v auguste 2013, v predvečer konania Svetových dní mládeže v Riu de Janeiro, na pôde Pápežskej katolíckej univerzity v Minas Gerais (Bello Horizonte, Brazília), ktorá je najväčšou katolíckou univerzitou na svete.

doc. Stanislav Košč,
prorektor pre vedu, výskum a zahraničné vzťahy KU

Letná škola žurnalistiky

Víkend od 1. do 3. júla 2011 patril v Ružomberku záujemcom o žurnalistiku z celého Slovenska. Cieľavedomí stredoškólači sa stretli na Letnej škole žurnalistiky 2. Na podujatí nechýbal ani moderátor Televízie Markíza Patrik Herman. S dlhoročnými skúsenosťami sa podelili aj iné známe tváre médií. Účastníci si vyskúšali prácu

v profesionálnom televíznom a rozhlasovom štúdiu. Skúsení lektori ich školili v práci s textom, zvukom a obrazom. Súčasťou podujatia boli i workshopy o grafike, fotografii a manipulácií. Druhý ročník podujatia, na ktoré sa prihlásilo vyše 50 stredoškólačkov, organizovala Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty Katolíckej

univerzity v Ružomberku. Okrem tvorivých dielní, ktoré simulovali podmienky redakčnej práce, bol pre účastníkov pripravený aj bohatý sprievodný program. Viac informácií je na internetovej stránke www.lsz.ku.sk.

Ján Debnár, hovorca Letnej školy žurnalistiky

Otvorili akademický rok

Študenti a pedagógovia Teologickej inštitúty Teologickej fakulty Katolíckej univerzity Ružomberku (TI TF KU) sa stretli v nedeľu 17. septembra 2011 v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule, aby si spoločným vzývaním Ducha Svätého vyprosili hojnosť Božích milostí do nastávajúceho akademického a formačného

roka. Slávnostnú bohoslužbu celebraval spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka s emeritným košickým arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom a emeritným spišským biskupom Mons. Františkom Tondrom. Seminaristom sa prihovril aj rektor KU prof. Tadeusz Zasępa, dekan TF KU prof. Cyril Hišem a rektor Kňazského

seminára biskupa Jána Vojtaššáka Mons. Jozef Jarab. V spišskom seminári a na TI TF KU sa v súčasnosti pripravuje pre kňazskú službu v Spišskej a Rožňavskej diecéze deväť diakonov a 47 bohoslovcov.

Lukáš Stolárik, príspevok je krátený

PODPÍSA LI KOLEKTÍVNU ZMLUVU NA ROK 2012

Vzťahy a dohody medzi zamestnávateľom a zamestnancami, predovšetkým tvorbu a využitie sociálneho fondu, dĺžku dovolenky a iné nároky zamestnancov voči zamestnávateľovi definuje kolektívna zmluva na rok 2012, ktorú v utorok 30. augusta 2011 podpísali rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasępa a predseda Základnej organizácie Odborového zväzu (ZO OZ) KU Ing. Radislav Kendera, PhD.

„Dohodli sme sa na výhodách pre zamestnancov nad rámec zákonníka práce a kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa,“ informoval Radislav Kendera. Nová kolektívna zmluva napríklad stanovuje príspevky na sociálnu výpomoc 200 eur pri narodení vlastného dieťaťa zamestnanca, pri uzavretí prvého manželstva, pri úmrtí zamestnanca, pri úmrtí manželky zamestnanca alebo pri úmrtí dieťaťa zamestnanca, pri udelení zlatej či diamantovej Jánskeho plakety a pri ďalších ťaživých životných situáciách na základe návrhu a odporúčenia odborovej organizácie podľa rozhodnutia rektora. Príspevok 100 eur zamestnávateľ poskytne pri dovŕšení životného jubilea 60. rokov veku a pri prvom skončení pracovného pomeru z dôvodu odchodu na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok. Zamestnávateľ v roku 2012 poskytne zo sociálneho fondu príspevok vo výške 150 eur zamestnancom na kultúrno-športové podujatie – poznávací zájazd organizovaný KU v roku 2012 podľa vlastného výberu z týchto možností: Brusel,

Podpis kolektívnej zmluvy.

Fatima, Kraków – Oswiecim – Wieliczka alebo Praha.

„Nárok na príspevok majú zamestnanci, ktorí uzatvorili pracovný pomer pred 1. januárom 2012 a sú v evidenčnom stave ku dňu poskytnutia príspevku, teda k poslednému dňu v mesiaci, za ktorý sa príspevok poskytuje, na ustanovený týždenný pracovný čas, ako aj s úväzkom 0,9 a viac. Ak má zamestnanec uzatvorených viac pracovných pomerov, príspevok sa poskytne len raz, a to za hlavný pracovný pomer,“ uviedol zástupca odborov Radislav Kendera. Okrem uvedených príspevkov bude KU naďalej poskytovať aj príspevok vo výške 29 eur na regeneráciu pracovnej sily v Liptov-

ských liečebných kúpeľoch Lúčky alebo na alternatívne oddychové aktivity určené na regeneráciu pracovných síl v KU zazmluvnených zariadeniach do 31. decembra 2011. V utorok 30. augusta 2011 rektor KU prof. Tadeusz Zasępa a predseda ZO OZ KU Radislav Kendera podpísali aj dodatok ku Kolektívnej zmluve na rok 2011.

Cieľom ZO OZ KU je rozvoj školstva v demokratickom spoločenskom systéme a obhajoba zákonných a stavovských práv zamestnancov v školstve na KU. Členmi odborov sa môžu stať pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci univerzity.

(TA KU)

Úspechy pedagógov a študentov

Na konci júna 2011 v Slovenskej národnej knižnici odovzdali cenu a prémii Jozefa Miloslava Hurbana za slovenskú biografickú a lexikografickú literatúru Mons. prof. ThDr. ICDr. PaedDr. PhDr. Františkovi Dlužošovi, PhD. za trilógiu Profily odvahy a viery 1-3. zaoberajúcu sa životnými príbehmi duchovných osobností. „Laureátovi tejto prestížnej ceny srdečne blahoželáme a prajeme veľa tvorivých síl a úspechov v ďalšej vedecko-pedagogickej činnosti pre Katolícku univerzitu a celé Slovensko,“ povedal doc. Tomáš Jablonský, dekan Pedagogickej fakulty KU, kde prof. Dlužoš pôsobí.

V auguste 2011 sa v čínskom meste Shenzhen blízko Hongkongu uskutočnila 26. svetová letná univerziáda. Zúčastnilo sa jej 62 slovenských vysokoškólačkov a 29 členov realizačného tímu trénerov, zdravotníkov a rozhodcov, medzi nimi aj reprezentantky z Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku - študentka sociálnej práce Dominika Baburová, poslucháčky manažmentu Lucia Staneková, Katarína Tetemondová a absolventka manažmentu Eva Kmeťová. So slovenským basketbalovým tímom, ktorého členkami boli, sa umiestnil na 13. mieste. Svetová letná

univerziáda patrila k jednej z najväčších vysokoškolských športových udalostí.

Poslucháč druhého ročníka žurnalistiky na Filozofickej fakulte KU Martin Buzna sa od 22. do 30. septembra 2011 zúčastňuje v kórejskom Soule 8. Celosvetovej Abilympiády. Slovensko reprezentuje ako člen 14-člennej slovenskej výpravy v súťažnej kategórii reportážna fotografia. Na Abilympiáde sa tento rok predvedú reprezentanti z Európy, Ázie a Ameriky. Súťažť budú v 38 súťažných disciplínach.

(TA KU)

dotazník

Do 30. septembra 2011 sa môžu všetci študenti Katolíckej univerzity zapojiť do anonymného dotazníka, ktorý skúma názory na univerzitu a jej prezentáciu na verejnosti. Zozbierané názory a informácie napomôžu k zvyšovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu a k skvalitneniu aktivít súvisiacich s propagáciou univerzity. Dotazník je k dispozícii na internetovej stránke univerzity a na stránkach fakúlt.

poradňa

Od nového akademického roka pôsobí na Katolíckej univerzite **Poradenské centrum**, ktoré sa nachádza na Hrabovskej ceste 1 v bloku C. Poskytuje služby sociálno-právneho poradenstva, kariérového poradenstva, k dispozícii pre študentov je aj psychologická poradňa s SOS linkou psychologickéj pomoci na telefónnom čísle: +421 917 224 662. Centrum tiež zabezpečuje poradenstvo a pomoc pre študentov so zdravotným znevýhodnením a matky s deťmi. Viac informácií: tel.: +421 918 337 410, e-mail: poradna@ku.sk, www.poradna.ku.sk.

seniori

Katolícka univerzita v Ružomberku organizuje trojročné štúdium na **Univerzite tretieho veku** zamerané na sociálnu a zdravotnú problematiku života seniorov. Prihlásiť sa môžu záujemcovia starší ako 45 rokov, ktorí majú ukončené stredoškolské vzdelanie. Prijímacie skúšky sa nekonajú. Ročné školné je 30 eur. Prednášky sú dvakrát mesačne v Ružomberku. Písomné prihlášky je možné zaslať do 30. 9. 2011 na adresu: Katolícka univerzita - UTV, Námestie A. Hlinku 60, 034 01 Ružomberok. K prihláške je potrebné priložiť kópiu maturitného vysvedčenia a stručný životopis. Bližšie informácie je možné získať www.ku.sk v sekcii Štúdium/Celoživotné vzdelávanie.

mobility

Oddelenie pre výchovu a mobility KU sprostredkováva štúdium a odbornú pracovnú stáž pre študentov, prednáškové pobyty pre pedagógov a nepedagogických pracovníkov na zahraničných inštitúciách. Zabezpečuje administráciu pobytov hosťujúcich študentov a pedagógov na KU. Nájdete ho na Rektoráte KU (Námestie A. Hlinku 60), konzultačné hodiny: utorok od 9.00 do 11.30 h a od 13.00 do 14.30 h, v stredu a vo štvrtok od 9.00 do 11.30 h. Po dohode (tel.: +421 908 337 411, +421 918 337 433, e-mail: michaela.chovancova@ku.sk, lucia.sabadinova@ku.sk) je konzultácia možná aj mimo konzultačných hodín. Viac informácií: www.ku.sk, časť Zahraničné vzťahy a mobility. Aktuálne termíny podávania prihlášok v rámci programu LLP/Erasmus: do 30. septembra 2011 na mobilitu pracovníka vysokej školy za účelom školenia a výučby v akademickom roku 2011/2012 a do 3. októbra 2011 do 15.00 h na študentskú mobilitu za účelom štúdia a stáže na letný semester akademického roka 2011/2012.

jubilanti

Október 2011

Mgr. Juraj Holdoš, PhD.
prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD.
prof. ICLic. Ján Duda
Mgr. Marta Ondrejková
ThDr. Anton Oparty, PhD.
doc. PhDr. Jiří Dan, CSc.

Navždy nás opustili

V pondelok 15. augusta 2011 sme sa navždy rozlúčili s pedagógom a vedcom z Katedry geografie Pedagogickej fakulty KU prof. RNDr. **Michalom Zaťkom**, CSc., ktorý zomrel v deň svojich 78. narodenín dňa 9. augusta. Tragicky navždy odišiel 14. septembra 2011 študent fyzioterapie na Fakulte zdravotníctva KU **Branislav Madaj (+22)**. Smútiacim rodinám vyjadrujeme úprimnú sústrasť a našu blízkosť v ich žiali.

Pripravované vedecké podujatia

Názov podujatia	Dátum	Miesto konania
Medziodborová spolupráca pri riešení ochorení mozgu a chrbtice	29. 9.-30. 9. 2011	ÚVN - fakultná nemocnica
Zmapovanie liturgickohudobného dedičstva na Slovensku	4.10.2011	TF KU v Košiciach
Synchrotrónové zariadenie, jeho produkcia a využitie pri štúdiu atomárnej štruktúry látok	5.10.2011	PF KU
Rodina v zdraví a v chorobe	6.10.2011	FZ KU
Tradície a inovácie vo výchove a vzdelávaní modernej generácie učiteľov	6.10.2011	PF KU, IJP v Levoči
Etika v masmédiách	7.10.2011	TF KU v Košiciach
Dialóg ako cesta spolužitia	7.10.2011	PF KU, IJP v Levoči
Dobrovoľníctvo, solidarita a pomoc chudobným	15.10.2011	TF KU
Biblická frazeológia	20.10.2011	FF KU
Biskup Ján Vojtaššák a jeho miesto v slovenských cirkevných dejinách	21.-22.10.2011	KS BJV v Spišskej Kapitule
Spoločenský a teologický predvoj II. vatikánskeho koncilu	24.10.2011	PF KU
Socializačné a desocializačné vplyvy médií na rodinné prostredie	26.10.2011	FF KU
Dobrovoľníctvo ako rozmer sociálnej služby	27.10.2011	PF KU